

**Punkt Informacyjny
Funduszy Europejskich**

Kontrola w projektach współfinansowanych ze środków FE

**Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich**

**Rzeczpospolita
Polska**

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

**Punkt Informacyjny
Funduszy Europejskich**

I. SYSTEM KONTROLI PROJEKTÓW UNIJNYCH

**Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich**

**Rzeczpospolita
Polska**

**Dofinansowane przez
Unię Europejską**

Podstawy prawne

1. USTAWA z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027), z dnia 20 maja 2022 r.

2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 159 oraz Dz. Urz. UE L 261 z 22.07.2021, 58);

Punkt Informacyjny
Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

3. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, str. 60 oraz Dz. Urz. UE L 13 z 20.01.2022,

4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021, oraz Dz. Urz. UE L 421 z 26.11.2021,

5. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021 oraz Dz. Urz. UE L 421 z 26.11.2021,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

6. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1059 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) wspieranego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz instrumentów finansowania zewnętrznego (Dz. Urz. UE L 231 z 30.06.2021,

7. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 4 kwietnia 2023 r. w sprawie szczegółowego przeznaczenia, warunków i trybu udzielania przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa wypłat w ramach Programu dotyczącego zwalczania deprywacji materialnej,

8. Ustawa o ochronie danych osobowych z dnia 10 maja 2018 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781);

9. Ustawa Prawo zamówień publicznych z dnia 11 września 2019 r. – (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710, z późn. zm.);

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

10. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii,

11. Ustawa z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2320 z późn.zm.), zwana dalej „ustawą o doręczeniach elektronicznych”

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Wytyczne dotyczące kontroli na lata 2021-2027

https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/111931/Wytyczne_dotyczace_kontroli_w_programach_polityki_spojnosci_2021-2027.pdf

Wytyczne w zakresie sposobu korygowania i odzyskiwania nieprawidłowych wydatków oraz zgłaszania nieprawidłowości w ramach programów operacyjnych polityki spójności na lata 2021-2027

https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/119614/wytyczne_dotyczace_sposobu_korygowania_nieprawidlowosci_na_lata_2021_2027.pdf

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rodzaje kontroli

a) Kontrole projektów, w tym wydatków, w szczególności (zgodnie z art. 24 ust. 2 pkt 2 ustawy wdrożeniowej):

- weryfikacje wniosków o płatność beneficjenta
- kontrole w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie beneficjenta
- kontrole krzyżowe
- kontrole na zakończenie realizacji projektu
- kontrole trwałości

b) Kontrole systemowe (przeprowadzana przez IZ na podstawie art. 24 ust. 2 pkt 1 ustawy wdrożeniowej).

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

■ Kontrole planowe i kontrole doraźne.

Kontrole projektu na miejscu mogą być prowadzone w formie planowej lub doraźnej.

Kontrole projektu na miejscu:

- planowe - prowadzone na podstawie Rocznych Planów Kontroli (RPK)
- doraźne - nie są ujęte w RPK
- nieobligatoryjne zawiadomienie o kontroli

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Podmioty uprawnione do kontroli.

Zgodnie z ustawą wdrożeniową, kontrole i audyty projektu mogą przeprowadzać:

- instytucja zarządzająca,
- instytucja pośrednicząca,
- instytucja wdrażająca,
- instytucja audytowa,
- przedstawiciele KE,
- przedstawiciele Europejskiego Trybunału Obrachunkowego,
- inne podmioty uprawnione.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Prawa i obowiązki kontrolującego i kontrolowanego.

■ Co wolno kontrolerom?

Ustawa wdrożeniowa, a także wytyczne dotyczące kontroli, przyznają kontrolerom szerokie uprawnienia. Mogą oni żądać dostępu do wszystkich miejsc, w których realizowany był projekt. Należy im również udostępnić związane z projektem systemy teleinformatyczne oraz dokumenty. Co więcej, jeśli jest to konieczne do stwierdzenia kwalifikowalności wydatków ponoszonych w ramach projektu – należy udostępnić również dokumenty niezwiązane bezpośrednio z realizacją projektu. Kontrolerzy mogą oczywiście żądać wyjaśnień, a także przeprowadzać oględziny, z których sporządza się protokół. Mogą również korzystać z usług zewnętrznych ekspertów.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Art. 25

Pkt 7. Kontrole, o których mowa w art. 24 ust. 1 pkt 1, mogą być prowadzone:

- 1) w siedzibie instytucji kontrolującej lub w innym miejscu świadczenia przez osoby kontrolujące pracy lub usług na rzecz instytucji kontrolującej;
- 2) w siedzibie podmiotu kontrolowanego;
- 3) w każdym miejscu związanym z realizacją projektu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

8. Beneficjent jest obowiązany:

- 1) udostępnić instytucji kontrolującej dokumenty związane bezpośrednio z realizacją projektu, w szczególności dokumenty umożliwiające potwierdzenie kwalifikowalności wydatków – z zachowaniem przepisów o tajemnicy prawnie chronionej;
- 2) zapewnić dostęp do pomieszczeń i terenu realizacji projektu lub pomieszczeń kontrolowanego projektu, zapewnić dostęp do związanych z projektem systemów teleinformatycznych, w tym baz danych, kodów źródłowych i innych dokumentów elektronicznych wytworzonych w ramach projektu;
- 3) umożliwić sporządzenie, a na żądanie osoby kontrolującej sporządzić kopie, odpisy lub wyciągi z dokumentów oraz zestawienia lub obliczenia sporządzane na podstawie dokumentów związanych z realizacją projektu;
- 4) udzielić wyjaśnień dotyczących realizacji projektu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

■ Co wolno kontrolowanemu?

Uprawnienia kontrolowanego nie są niestety tak rozbudowane, jak te kontrolerów. Może on żądać od kontrolerów okazania pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

Może zgłosić również pisemne zastrzeżenia do informacji pokontrolnej w ciągu 14 dni od dnia jej otrzymania, przy czym instytucja kontrolująca może zgodzić się na wydłużenie terminu. Beneficjent może też w każdej chwili wycofać swoje zastrzeżenia.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

■ Dokumenty kontroli

- Koszty bezpośrednie rozliczane na podstawie rzeczywiście ponoszonych wydatków
- Zgodność rzeczowa realizacji projektu, w tym zgodność podejmowanych działań merytorycznych z celami projektu i prawidłowość realizacji zadań związanych z monitorowaniem projektu.
- Kwalifikowalność uczestników projektu oraz poprawność przetwarzania danych. osobowych.
- Dostępność projektu
- Prawidłowość rozliczeń finansowych

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Kontrola dokumentów realizacji projektu

- Poprawność udzielania zamówień publicznych
- Poprawność stosowania zasady konkurencyjności
- Kwalifikowalność personelu projektu.
- Poprawność udzielenia pomocy publicznej
- Zapewnienie ścieżki audytu oraz przestrzeganie zasad archiwizacji dokumentów .
- Prawidłowość realizacji działań informacyjno-promocyjnych
- Prawidłowość sprawowania nadzoru nad realizacją zadań partnerów projektu
Prawidłowość udzielenia i rozliczania grantów w projekcie.
- Poprawność stosowania zasady równości kobiet i mężczyzn.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Kontrola dokumentów realizacji projektu

Projekty, w których koszty bezpośrednie są rozliczane metodami uproszczonymi

- Zgodność rzeczowa realizacji projektu, w tym zgodność podejmowanych działań merytorycznych z celami projektu i prawidłowość realizacji zadań związanych z monitorowaniem projektu.
- Prawidłowość wykonania zadań/wskaźników rozliczanych metodami uproszczonymi, w tym posiadanie przez beneficjenta dokumentów określonych w umowie o dofinansowanie projektu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Kontrola dokumentów realizacji projektu

- Kwalifikowalność uczestników projektu oraz poprawność przetwarzania danych osobowych
- Kwalifikowalność personelu projektu - tylko w zakresie dotyczącym projektów rozliczanych metodami uproszczonymi.
- Prawidłowość realizacji działań informacyjno-promocyjnych .
- Zapewnienie ścieżki audytu oraz przestrzeganie zasad archiwizacji dokumentów.
- Prawidłowość sprawowania nadzoru nad realizacją zadań partnerów projektu
- Poprawność stosowania zasady równości kobiet i mężczyzn.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Co może być kontrolowane?

Zgodnie z ustawą wdrożeniową oraz wytycznymi dotyczącymi kontroli w zależności od kontroli, weryfikacji może podlegać fakt, czy:

- wydatki w projektach zostały faktycznie poniesione,
- towary i usługi zostały faktycznie dostarczone,
- wydatki nie były podwójnie finansowane,
- dochowano trwałości projektów,
- prawidłowo przeprowadzono procedury dotyczące udzielania zamówień publicznych czy pomocy publicznej,
- beneficjent dysponuje kompletną dokumentacją dotyczącą wydatków projektowych,
- realizowane/zachowane są cele projektu,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- osiągnięto deklarowane wskaźniki,
- dokonano odpowiedniej promocji projektu.
- prawidłowo przeprowadzono procedury dotyczące udzielania zamówień publicznych czy pomocy publicznej,
- beneficjent dysponuje kompletną dokumentacją dotyczącą wydatków projektowych,
- realizowane/zachowane są cele projektu,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

■ ZASADY PRAWIDŁOWEJ REALIZACJI PROJEKTÓW A KONTROLA

Zasady monitorowania postępu rzeczowego w projektach.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

a) Struktura wskaźników

1. Na potrzeby monitorowania postępu rzeczowego, IZ określa tzw. **wskaźniki produktu oraz wskaźniki rezultatu bezpośredniego**.

Wskaźniki te odnoszą się do wspieranych operacji, tzn. są bezpośrednio związane z wydatkami ponoszonymi w ramach projektu (wskaźnik produktu) lub są bezpośrednim efektem dofinansowanego projektu (wskaźnik rezultatu bezpośredniego). Wskaźniki produktu oraz rezultatu bezpośredniego dla instrumentów realizacji celów szczegółowych zamieszczane są w dokumentach programowych, tj. w programie (dla głównych typów projektów) oraz w SZOP (który może zawierać dodatkowo wskaźniki nieujęte w programie). W przypadku EFS+ stosowane są ponadto zamieszczone w programie **wskaźniki rezultatu długoterminowego**.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

2. W zestawie wskaźników, zawartych w programie i SZOP, IZ stosuje w pierwszej kolejności adekwatne wskaźniki pochodzące z LWK 2021.

W programie należy zawrzeć co najmniej jeden wskaźnik produktu i jeden wskaźnik rezultatu z LWK 2021 dla danego celu szczegółowego.

Ostateczny zestaw wskaźników użytych w programie stanowi wynik negocjacji programu z KE. SZOP powinien zawierać wszystkie adekwatne dla danego celu szczegółowego wskaźniki z LWK 2021, w tym również wskaźniki nieujęte w programie.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

3. Przewidziane zostały cztery rodzaje wskaźników:

- **wskaźniki mierzone we wszystkich celach szczegółowych**, dotyczące kosztów racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami i obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
- wskaźniki wspólne dla wszystkich projektów współfinansowanych z EFS+ (wszystkie projekty realizowane w celach szczegółowych a)-l)),
- wskaźniki kluczowe monitorowane w poszczególnych celach szczegółowych.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Sprawozdawczość projektu

Sprawozdania z postępu w realizacji projektu są najczęściej integralną częścią wniosku o płatność. Jest on podstawą do wypłaty przyznanej dotacji w formie zaliczki, refundacji częściowej lub całkowitej.

Mapa sprawozdania projektu:

- utworzyć wniosek o płatność i przesłać go do instytucji w celu weryfikacji,
- prowadzić korespondencję,
- przekazać harmonogram realizacji projektu,
- ewidencjonować informację o: zamówieniach publicznych realizowanych w ramach projektu, danych dotyczących personelu projektu oraz uczestników projektu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Monitorowanie uczestników projektów

W ramach sprawozdawczości z realizacji projektu, jest obowiązek monitorowania uczestników projektu i wsparcia im udzielanego.

Uczestnikiem projektu jest osoba fizyczna lub podmiot bezpośrednio korzystający z projektu. Jako uczestników wykazywane wyłącznie są te osoby i podmioty, które można zidentyfikować i uzyskać od nich dane potwierdzające realizację wskaźników (w przypadku osób fizycznych oraz wsparcia pracowników instytucji dotyczące co najmniej płci, statusu na rynku pracy, wieku, wykształcenia, sytuacji gospodarstwa domowego) i dla których planowane jest poniesienie określonego wydatku.

Zakres danych uzyskiwanych od podmiotów obejmuje również informacje podstawowe (nazwa instytucji, NIP, typ instytucji), dane teleadresowe oraz szczegóły wsparcia (w tym jego rodzaj).

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Monitorowanie postępu rzeczowego

1. Za system wskaźników monitorowania postępu rzeczowego w ramach programu, w tym dobór wskaźników, ustalenie wartości odniesienia, celów pośrednich i końcowych dla wskaźników oraz prawidłowy przebieg procesu ich monitorowania i realizacji założonych wartości na poszczególnych poziomach wdrażania programu, odpowiada IZ.
2. Wybrane dla programu wskaźniki produktu i rezultatu powiązane z celami szczegółowymi, cele pośrednie dotyczące wskaźników produktu oraz cele końcowe dotyczące wskaźników produktu i rezultatu, zgodnie z art. 16 rozporządzenia ogólnego stanowią ramy wykonania programu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

3. Monitorowanie postępu w osiągnięciu celów programu jest prowadzone w szczególności w oparciu o dane zgromadzone w CST2021, dane statystyki publicznej, dane administracyjne, wyniki analiz lub ewaluacji.
4. IZ określa wartości docelowe (cele końcowe) na 2029 rok co do zasady dla wszystkich wskaźników kluczowych w programie - wskaźników produktu i rezultatu.
5. Wartości docelowe, o których mowa w pkt 4, IZ zamieszcza w programie.
6. Cele pośrednie na 2024 rok ustalane są tylko dla wskaźników produktu i zamieszczane w programie.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

7. Monitorowanie postępu w realizacji wskaźników z LWK 2021 oparte jest o dane zagregowane z poziomu projektów, pozyskiwane z CST2021, obejmujące wartości osiągnięte wykazane w kolejnych zatwierdzonych wnioskach o płatność oraz dane zawarte w zatwierdzonych formularzach monitorowania uczestników projektów. Wartości dotyczące rezultatów długoterminowych wykazywane są co do zasady na podstawie badań ewaluacyjnych, które prowadzone są w oparciu m.in. o dane uczestników projektów (patrz sekcja 3.3.6) lub danych administracyjnych.

8. Oprócz wartości docelowej, dla wskaźników rezultatu w programie należy określić wartość odniesienia. Powinna ona wynikać z najnowszych dostępnych danych lub innych uznanych za odpowiednie źródła informacji. Wartość odniesienia to wartość opierająca się na danych z podobnych istniejących lub wcześniejszych interwencji.

9. Osiągnięte wartości wskaźników sprawozdawane we wnioskach o płatność odnoszą się do stanu rzeczywistego i efektów faktycznie osiągniętych.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Okres kwalifikowania wydatków

Ramy czasowe kwalifikowalności wydatków zostały określone w art. 63 rozporządzenia ogólnego oraz szczegółowo opisane w Wytycznych kwalifikowalności tj. **wydatki kwalifikowalne nie mogą być poniesione wcześniej niż 1 stycznia 2021 r. oraz później niż 31 grudnia 2029 r.** Beneficjent nie może wskazać we wniosku o dofinansowanie projektu okresu realizacji przekraczającego ww. daty.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Dokonywanie płatności w projekcie.

Ogólną zasadą jest to, że wydatki ponoszone przez beneficjenta lub partnera muszą być faktycznie poniesione. Oznacza to, że z każdym wydatkiem wiąże się faktyczny przepływ środków pieniężnych od beneficjenta lub partnera do innego podmiotu. Zasada ta nie ma jednak zastosowania do projektów lub wydatków rozliczanych metodami uproszczonymi oraz finansowania niepowiązanego z kosztami.

UWAGA! Beneficjent ani partner nie mogą finansować swojej podstawowej działalności ze środków dofinansowania, nawet jeśli dzieje się to incydentalnie albo przez krótki czas. Uzyskana zaliczka może być wykorzystywana jedynie na realizację projektu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Obowiązki beneficjenta wynikające z umowy o dofinansowanie projektu a kontrola projektu

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Podpisanie umowy o dofinansowanie

Wykaz dokumentów niezbędnych do podpisania umowy może się różnić, w zależności od tego, jaki projekt jest realizowany oraz jakiego rodzaju podmiot podpisuje umowę. Część z nich jest wymagana od większości beneficjentów. Są to:

1. Dokumenty potwierdzające prawo do reprezentacji Wnioskodawcy.

Dokument potwierdzający prawo do reprezentacji Wnioskodawcy (KRS lub wyciąg z CEIDG, w przypadku reprezentowania Wnioskodawcę przez inną osobę/podmiot niż uwidoczony w dokumencie rejestrowym – również pełnomocnictwo/upoważnienie Beneficjenta do zawarcia umowy);

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

2. Wniosek o dofinansowanie z załącznikami oraz - w przypadku zmiany danych zawartych we wniosku o dofinansowanie – dokumenty zawierające aktualizację tych danych;
3. Harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji Projektu;
4. Harmonogram Projektu wyznaczający kamienie milowe;
5. Harmonogram płatności;
6. Zaświadczenia z banku potwierdzające otwarcie w celu realizacji projektu wyodrębnionych rachunków bankowych zawierające co najmniej numer rachunku bankowego oraz nazwę Beneficjenta;

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

7. Oświadczenie o statusie przedsiębiorcy (dotyczy przedsiębiorców posiadających status MŚP);
8. Wniosek o nadanie/zmianę/wycofanie dostępu dla osoby uprawnionej stanowiący Załącznik nr 5 Wytycznych do gromadzenia danych w formie elektronicznej;
9. Oświadczenie, że w przypadku Projektu nie nastąpiło, nie następuje i nie nastąpi nakładanie się finansowania przyznanego z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej, Funduszu Spójności lub innych funduszy, programów, środków i instrumentów finansowych Unii Europejskiej ani krajowych środków publicznych, a także z państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA);
10. Inne dokumenty uznane przez IOK niezbędne do podpisania Umowy o dofinansowanie.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

11. Sprawozdania finansowe za ostatnie 3 lata sporządzone zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości Wnioskodawcy i Partnerów (w sytuacji, gdy Wnioskodawca/ Partner prowadzi działalność krócej niż 3 lata, powinien załączyć sprawozdania za okres prowadzenia działalności; w sytuacji gdy Wnioskodawca/ Partner nie sprawozdał się do właściwego organu ze względu na krótki okres prowadzenia działalności, wówczas załącza Informację nt. braku załącznika z zaznaczeniem „nie dotyczy”).

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Sprawozdawczość, rozliczenie projektu i dokumentacja.

USTAWA z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

W skrócie:

Za pośrednictwem [Centralnego systemu teleinformatycznego \(CST\)](#) beneficjent musi:

- utworzyć wniosek o płatność i przesłać go do instytucji w celu weryfikacji,
- prowadzić korespondencję z instytucją,
- przekazać harmonogram realizacji projektu,
- ewidencjonować informację o:
 - zamówieniach publicznych realizowanych w ramach projektu,
 - danych dotyczących personelu projektu oraz
 - danych dotyczących uczestników projektu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady promocji i oznakowania.

Co musi zawierać obowiązkowe oznakowanie?

- znak Funduszy Europejskich, z nazwą Programu, z którego realizowany jest projekt
- znak Unii Europejskiej, z nazwą funduszu, z którego projekt uzyskał dofinansowanie.
- Ostateczny opis obowiązków w zakresie informacji i promocji znajduje się w Poradniku Beneficjenta oraz w Księdze identyfikacji wizualnej znaku marki Fundusze Europejskie i znaków programów na lata 2021-2027 - <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/fundusze-2021-2027/prawo-i-dokumenty/zasady-komunikacji-fe/>

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

■ Jak przygotować się do kontroli

kontrole finansowe – mające na celu sprawdzenie czy informacje dotyczące poniesionych wydatków przekazywane przez Wykonawcę we wnioskach o płatność są zgodne ze stanem faktycznym oraz ocenę wykorzystania środków finansowych pod względem zgodności ich wydatkowania z warunkami określonymi w umowie o wykonanie i finansowanie projektu,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

kontrole merytoryczne – mające na celu weryfikację prawidłowości realizacji projektu w zakresie merytorycznym, w szczególności:

- sprawdzenie, czy projekt jest realizowany zgodnie z umową oraz opisem projektu,
- czy informacje dotyczące postępu realizacji projektu i poniesionych kosztów, przekazywane przez Wykonawcę, są zgodne ze stanem faktycznym.

Ocena następuje poprzez weryfikację przez przedstawiciela występującego w roli Eksperta, takich aspektów realizacji projektu jak:

- stopień realizacji celów projektu,
- terminowość i prawidłowość realizacji zadań,
- celowość i gospodarność poniesionych wydatków
- skuteczność podejmowanych działań w przypadku wystąpienia problemów,
- promocja projektu,
- przygotowanie do wdrożenia, komercjalizację wyników projektu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Z jakich etapów składa się kontrola w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie beneficjenta?

Kontrola w miejscu realizacji projektu lub w siedzibie beneficjenta składa się z następujących etapów:

Przekazanie zawiadomienia o kontroli instytucji kontrolowanej.

W przypadku kontroli planowych podmiot kontrolowany zawiadamiany jest o kontroli projektu z reguły nie później niż 7 dni przed rozpoczęciem kontroli.

Przeprowadzenie czynności kontrolnych.

- przekazanie podmiotowi kontrolowanemu zawiadomienia i upoważnienia do kontroli,
- przekazanie przedstawicielowi podmiotu kontrolowanego informacji o dokumentach jakie powinny zostać przygotowane na potrzeby kontroli (wyznaczenie próby),
- ustalenie harmonogramu kontroli.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Wytyczne dotyczące warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027

Wytyczne dotyczące warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej, zwane dalej „Wytycznymi”, zostały opracowane na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. *o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027* (Dz. U. poz. 1079), zwanej dalej „ustawą wdrożeniową”.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- Uregulowania zawarte w Wytycznych wynikają, poza ustawą wdrożeniową, w szczególności z:

Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej (Dz. Urz. UE L 231 z dn. 30 czerwca 2021 r, str. 159 oraz Dz. Urz. UE L 261 z dn. 22 lipca 2021, str. 58.), zwanego dalej „rozporządzeniem ogólnym”

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz. Urz. UE L 231 z dn. 30 czerwca 2021 r.),

Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz. Urz. UE L 231 z dn. 30 czerwca 2021 r.),

Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1059 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) wspieranego w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz instrumentów finansowania zewnętrznego (Dz. Urz. UE L 231 z dn. 30 czerwca 2021 r.), zwanego dalej rozporządzeniem Interreg, zwanego dalej „rozporządzeniem Interreg”

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Dz. Urz. UE L 231 z dn. 30 czerwca 2021 r.),

Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1056 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (Dz. Urz. UE L 231 z dn. 30 czerwca 2021 r.).

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Centralny system teleinformatyczny

zapewnia:

- ewidencjonowanie danych dotyczących programów wraz z wymaganymi wymiarami, w szczególności: celami, celami szczegółowymi, wskaźnikami, funduszami, kategoriami regionów, kodami rodzajów interwencji;
- obsługę wyboru projektów i ich rozliczania;
- obsługę kontroli projektów;
- obsługę procesów certyfikacji, w tym, tworzenia wniosków o płatność do KE, rocznych zestawień wydatków, rejestru obciążeń na projekcie, zaliczek, zgodnie z wymogami rozporządzenia 2021/1060;
- funkcje raportowania.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

W skład CST2021 wchodzi:

- SZT2021,
- Administracja, w tym eSZOP,
- WOD2021,
- SL2021,
- BK2021,
- e-Kontrole,
- SR2021,
- SKANER,
- Kontrole Krzyżowe

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

e-Kontrole

- Aplikacja e-Kontrole służy informatyzacji obszaru prowadzenia kontroli projektów realizowanych ze środków polityki spójności w ramach programów na lata 2021-2027. Aplikacja wspiera zarządzanie procesami kontroli oraz prowadzenie i dokumentowanie kontroli.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

SR2021

- Aplikacja gwarantuje spełnienie wymogów art. 42 pkt. 1-3 rozporządzenia ogólnego w zakresie umożliwienia instytucjom zarządzającym przekazywania Komisji wiarygodnych zbiorczych danych dotyczących liczby wybranych operacji, ich kosztów, wskaźników produktu i rezultatu, w wymaganym podziale, jak również danych dotyczących instrumentów finansowych.
- SR2021 umożliwia Użytkownikom I samodzielne uruchamianie, tworzenie oraz zapisywanie raportów.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Kontrole krzyżowe

- Aplikacja dostarcza dane wykorzystywane w celu weryfikacji spełnienia wymogów art. 63 ust. 9 rozporządzenia ogólnego.
- Aplikacja Kontrole Krzyżowe łączy dokumenty rozliczeniowe deklarowane w dowolnym programie Polityki Spójności w grupy faktur skorelowanych, które podlegają weryfikacji zgodnie z kompetencją instytucjonalną wynikającą z ustawy wdrożeniowej oraz z wytycznych dotyczących kontroli.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zgodność projektu z harmonogramem rzeczowo-finansowym

Monitorowanie postępu rzeczowego

- Za system wskaźników postępu rzeczowego w ramach programu, w tym dobór wskaźników, ustalenie wartości bazowych, pośrednich i docelowych dla wskaźników, oraz prawidłowy przebieg procesu realizacji założonych wartości wskaźników na poszczególnych poziomach wdrażania programu, odpowiada IZ.
- Wartości bazowe dla wskaźników produktu wynoszą „0”. Dla wskaźników rezultatu wartości bazowe wynoszą „0”, chyba że w definicji wskaźnika wskazano inaczej. W szczególności, wartość bazową różną od „0” mogą przyjmować wskaźniki rezultatu wyszczególnione w tabeli 2 załącznika 3 do wytycznych KE, o których mowa w podrozdziale 1.1 pkt 2 lit. a.
- Dla umożliwienia oceny postępu rzeczowego na poziomie UP, IZ ustala wartości docelowe na 2029 rok dla wszystkich adekwatnych dla danego programu wskaźników produktu i rezultatu, wskazanych w dokumencie „program”

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- Monitorowanie postępów w realizacji wskaźników kluczowych i specyficznych dla programu oparte jest o dane zagregowane z poziomu projektów, pochodzące z CST2021, obejmujące wartości określone przez beneficjentów w umowach o dofinansowanie projektów oraz wartości osiągnięte sprawozdawane w kolejnych wnioskach o płatność.
- Monitorowanie postępu rzeczowego w ramach programu jest prowadzone przez IZ na bieżąco, na wszystkich poziomach wdrażania programu, równoległe z analizą postępu finansowego,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

■ Dane w zakresie postępu rzeczowego

Każdy projekt rejestrowany w CST2021 musi realizować co najmniej jeden wskaźnik ze słownika horyzontalnego. Wybór wskaźnika ze słownika horyzontalnego jest niezbędny dla zarejestrowania projektu w CST2021. W wyjątkowych przypadkach, gdy nie jest możliwe wybranie żadnego wskaźnika ze słownika horyzontalnego, wpisującego się w zakres realizacji projektu, możliwy jest wybór wskaźnika ze słownika horyzontalnego, który będzie służył jedynie celom informacyjnym lub nie będzie adekwatny dla projektu i wpisanie dla niego wartości 0.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zgodność realizowanego projektu z pozostałą dokumentacją (wniosek o dofinansowanie, umowa o dofinansowanie itp.)

Jakość danych w zakresie postępu rzeczowego.

- Monitorowanie postępów w realizacji wskaźników pochodzących ze słownika horyzontalnego oraz słowników niehoryzontalnych oparte jest o dane przechowywane w CST2021, gromadzone z poziomu projektów, pochodzące z umów o dofinansowanie i wniosków o płatność.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- **Zgodność realizowanego projektu z pozostałą dokumentacją (wniosek o dofinansowanie, umowa o dofinansowanie itp.)**

- **Podpisanie umowy o dofinansowanie**

Jeżeli w wyniku oceny wniosek zostanie zakwalifikowany do objęcia wsparciem, zostanie zawarta umowa o dofinansowanie w oparciu o wzór przygotowany przez Instytucję Zarządzającą. Procedura jej podpisania rozpoczyna się w momencie otrzymania oficjalnego pisma potwierdzającego przyznanie wsparcia na realizację projektu. Zawiera ono również informację o dokumentach, jakie trzeba zgromadzić do podpisania umowy oraz terminie, w którym należy dopełnić niezbędnych formalności.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Umowa o dofinansowanie opisuje zobowiązania i uprawnienia oraz harmonogram realizacji projektu i jego budżet. Jej przedmiotem jest realizacja zaproponowanego projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie, który stanie się załącznikiem do umowy. Wszelkie ewentualne zmiany w umowie będą wymagały zatwierdzenia przez instytucję udzielającą wsparcia.

Przy podpisywaniu umowy projekt, należy pamiętać, że nie każdy wydatek związany z projektem może zostać dofinansowany. Poszczególne programy i rodzaje dotacji mają przypisany katalog tzw. kosztów kwalifikowanych. Zakres wydatków znany jest już na etapie pisania wniosku o dotację. Tylko wydatki z tego katalogu podlegają dofinansowaniu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Umowa, powinna zawierać w szczególności:

- 1) strony umowy
- 2) zakres zadań i wysokość środków (montaż finansowy)
- 3) tryb i sposób przekazywania środków

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- 4) zobowiązanie podmiotu zarządzającego do poddania się kontroli oraz tryb kontroli realizacji umowy;
- 5) zobowiązanie podmiotu zarządzającego do poddania się audytowi;
- 6) warunki rozwiązania umowy w przypadku nieprawidłowości występujących w trakcie jej realizacji;
- 7) wysokość środków pomocy technicznej przeznaczonych na koszty realizacji zadań związanych z powierzeniem zarządzania wkładem finansowym z pobrewitowej rezerwy dostosowawczej;
- 8) zasady i tryb sporządzania i przekazywania informacji i sprawozdań z realizacji zadań przez podmiot zarządzający.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Co decyduje o kwalifikalności wydatków

O kwalifikowalności wydatku decyduje nie tylko zgodność z katalogiem kosztów kwalifikowanych. Na etapie wstępnym – oceny wniosku – weryfikowane jest również:

- czy wydatek jest zgodny z programem operacyjnym,
- czy wydatek jest niezbędny do realizacji projektu,
- czy wydatek jest efektywny.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

■ Zasady przechowywania i archiwizacji dokumentacji projektowej

Jednostki realizujące projekty ze środków pochodzących z funduszy unijnych są zobligowane do przechowywania wszelkiej dokumentacji związanej z projektem. Wymóg taki nakładają przepisy prawa europejskiego oraz krajowe regulacje prawne. Obowiązkowo archiwizacji podlega całość dokumentacji projektowej, do której [beneficjent](#) musi zapewnić pełen dostęp na ogół przez okres 5 lat (3 lat dla podmiotów z sektora MŚP). Należy szczególnie zadbać o to, aby nie zostały one w tym okresie zagubione lub uszkodzone. Szczegółowe wytyczne dotyczące okresu archiwizowania zawarte są zawsze w umowie dotyczącej dofinansowania z danego projektu. Jeśli dotacja miała charakter pomocy publicznej, wówczas dokumenty przechowuje się przez 10 lat.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

WERYFIKACJA WNIOSKÓW O PŁATNOŚĆ – każdy złożony wniosek o płatność musi być sprawdzony pod kątem formalnym i rachunkowym; dodatkowo powinno zostać sprawdzone, czy wydatki ujęte w tym wniosku do refundacji lub rozliczenia są wydatkami kwalifikowalnymi, tj. czy mieszczą się w kategoriach wydatków, które można finansować z projektu. Instytucja Pośrednicząca poinformuje o obowiązku przekazania wybranych (lub całości) dokumentów potwierdzających kwalifikowalność wydatków rozliczanych danym wnioskiem o płatność poprzez system SL2014. M.in. podmiot zobowiązany jest do przekazania dokumentacji dot. wybranych zamówień, personelu projektu, uzyskanych rezultatów/produktów oraz dokumentacji potwierdzającej kwalifikowalność uczestników projektu. Ponadto podmiot jest zobowiązany do złożenia dodatkowych wyjaśnień, jeśli zapisy wniosku o płatność okażą się niejasne lub niewystarczające.

Po zakończeniu procesu weryfikacji danego wniosku o płatność podmiot otrzymuje informację o wyniku weryfikacji wniosku o płatność.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

■ Zgodność projektu z polityką równych szans (w tym dostępności dla osób z niepełno sprawnościami)

Cel i zakres wytycznych

- 1) Celem wytycznych jest zapewnienie zgodności wdrażania programów z zasadami horyzontalnymi: zasadą równości szans i niedyskryminacji oraz zasadą równości kobiet i mężczyzn, a także zapewnienie spójnego podejścia w tym zakresie w ramach programów i projektów współfinansowanych ze środków UE.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

2) Zgodnie z art. 9 rozporządzenia ogólnego, wdrażając programy zapewnia się poszanowanie praw podstawowych oraz przestrzeganie KPP.

Wytyczne mają więc na celu zapobieganie wszelkiej dyskryminacji.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- Wytyczne są skierowane do wszystkich instytucji uczestniczących we wdrażaniu programów współfinansowanych z EFS+, EFRR, FS i FST.
- Ilekroć w wytycznych jest mowa o IZ, należy przez to rozumieć IZ lub inną, właściwą instytucję (najczęściej IP lub IW), której IZ powierzyła wykonanie swoich zadań na mocy umowy lub porozumienia. Jednocześnie IZ zapewnia, że instytucja podejmująca decyzję o dofinansowaniu projektu albo będąca stroną umowy o dofinansowanie projektu, zobowiąże beneficjenta w decyzji albo umowie do stosowania aktualnych wytycznych.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

■ **Poprawność procedur udzielania zamówień publicznych (zgodność z PZP, zgodność z zasadą konkurencyjności)**

Ustawa Pzp z 2019 r. - obowiązująca od 1.01.2021 r.

Progi unijne

Jeśli chodzi o prawidłowe zdefiniowanie procedur, według których musi być zrealizowane zamówienie, ważne są progi unijne - zamówienia powyżej tych progów są objęte bardziej rygorystycznymi obowiązkami. Stosuje się do nich określone tryby zamówienia. Dotyczy ich między innymi obowiązek przeprowadzenia analizy potrzeb zamawiającego czy powołania komisji przetargowej oraz szczególne wymagania co do dokumentów postępowania czy zasady publikacji ogłoszeń o zamówieniu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Roboty budowlane:

- 5 350 000 euro netto (równowartość kwoty 22 840 755 zł netto) – niezależnie od rodzaju zamawiającego i charakteru zamówienia.

Dostawy i usługi:

- 139 000 euro netto (równowartość kwoty 593 433 zł netto) – próg podstawowy (dla jednostek sektora publicznego, na przykład z sektora rządowego)
- 214 000 euro netto (równowartość kwoty 913 630 zł netto) – próg dla dostaw i usług zamawianych przez zamawiających samorządowych, którymi są między innymi: jednostki samorządu terytorialnego, uczelnie publiczne, państwowe instytucje kultury
- 428 000 euro netto (równowartość kwoty 1 827 260 zł netto) – próg dla dostaw i usług sektorowych oraz w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Usługi społeczne:

- 750 000 euro netto (równowartość kwoty 3 201 975 zł netto) – próg dla zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi zamawiane przez zamawiających publicznych
- 1 000 000 euro netto (równowartość kwoty 4 269 300 zł netto) – próg dla zamówień na usługi społeczne i inne szczególne usługi zamawiane przez zamawiających sektorowych oraz w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Gdzie są publikowane ogłoszenia o zamówieniach publicznych

Udzielenie zamówienia powyżej progów unijnych nakłada na zamawiającego **obowiązek przekazania ogłoszenia Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej, który publikuje je w [Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej](#)**. Zamawiający udostępnia ogłoszenie również na stronie internetowej prowadzonego postępowania, od dnia jego publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Zamawiający może także opublikować ogłoszenie w innym miejscu.

Udzielenie zamówienia poniżej progów unijnych wymaga zamieszczenia **ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych, udostępnianym na stronach portalu internetowego [Urzędu Zamówień Publicznych](#)**. Zamawiający może dodatkowo przekazać ogłoszenie do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Zamawiający może udostępnić ogłoszenie w inny sposób, ale nie wcześniej niż w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

W przypadku odstąpienia od komunikacji określonej w pkt 1, zamawiający określa w zapytaniu ofertowym sposób komunikacji w postępowaniu o udzielenie zamówienia.

W przypadku zawieszenia działalności BK2021 potwierdzonego odpowiednim komunikatem na stronie internetowej prowadzonej przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego (Baza Konkurencyjności – BK2021, <https://bazakonkurencyjnosci.funduszeuropejskie.gov.pl/>) – zamawiający kieruje zapytanie ofertowe do co najmniej trzech potencjalnych wykonawców, o ile na rynku istnieje trzech potencjalnych wykonawców danego zamówienia, oraz ogłasza zapytanie ofertowe co najmniej na swojej stronie internetowej, o ile posiada taką stronę.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Kwalifikowalność wydatków

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Okres kwalifikowalności

Początkiem okresu kwalifikowalności wydatków jest **1 stycznia 2021 r. ***,

Kończącą datą kwalifikowalności wydatków jest **31 grudnia 2029 r.**

Umowa o dofinansowanie

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

OKRES KWALIFIKOWALNOŚCI WYDATKÓW:

od 1 stycznia 2021 r. do 31.12.2029 r.

Dofinansowania **nie może uzyskać** projekt, który został fizycznie ukończony lub w pełni wdrożony

Wydatki poniesione **przed podpisaniem umowy** o dofinansowanie projektu mogą zostać uznane za **kwalifikowalne** wyłącznie w przypadku spełnienia warunków kwalifikowalności określonych w Wytycznych i w umowie o dofinansowanie projektu

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

- ☐ Koszty kwalifikowalne
- ☐ Koszty niekwalifikowalne
- ☐ Podwójne finansowanie
- ☐ Cross-financing
- ☐ Personel projektu
- ☐ Reguła proporcjonalności
- ☐ Trwałość projektu
- ☐ Zasada faktycznego poniesienia kosztu
- ☐ Podmioty upoważnione do ponoszenia wydatków

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

- ☐ Zamówienia zgodnie z Wytycznymi kwalifikowalności
- ☐ Wkład własny
- ☐ VAT
- ☐ Opłaty finansowe
- ☐ Uprozczone metody rozliczenia wydatków
- ☐ Koszty pośrednie

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027: **Wytyczne w zakresie kwalifikowalności**

Do oceny kwalifikowalności wydatków stosuje się wersję Wytycznych obowiązującą w dniu poniesienia wydatku

Do oceny prawidłowości przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia oraz zawartej w ramach projektu umowy w sprawie zamówienia stosuje się wersję Wytycznych obowiązującą w dniu wszczęcia postępowania, które zakończyło się zawarciem umowy.

Nowa wersja wytycznych, czy działa wstecz?

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Wydatek jest kwalifikowalny, jeżeli:

- jest zgodny z przepisami prawa,
- jest zgodny z umową o dofinansowanie projektu i Wytocznymi
- został faktycznie poniesiony
- spełnia warunki określone w programie i SZOP oraz regulaminie wyboru projektów,
- jest niezbędny do realizacji celów projektu i został poniesiony w związku z realizacją projektu lub jego przygotowaniem,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Wydatek jest kwalifikowalny, jeżeli:

- został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
- został należycie udokumentowany
- został rozliczony we wniosku beneficjenta o płatność,
- dotyczy towarów dostarczonych lub usług wykonanych lub robót budowlanych zrealizowanych, w tym zaliczek

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Wydatek jest kwalifikowalny, jeżeli:

- jest zgodny z innymi warunkami uznania go za wydatek kwalifikowalny określonymi w Wytycznych, Wytycznych PT, o których mowa w rozdziale 4 pkt 2, lub określonymi przez IZ PO w SZOOP, regulaminie konkursu lub dokumentacji dotyczącej projektów zgłaszanych w trybie pozakonkursowym.

*wydatki muszą być zgodne z umową, załącznikiem do umowy o dofinansowanie jest wniosek o dofinansowanie,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Punktem wyjścia dla oceny kwalifikowalności wydatków jest zatwierdzony wniosek o dofinansowanie projektu. Zatwierdzenie projektu do dofinansowania i podpisania z beneficjentem umowy o dofinansowanie projektu **nie oznacza jednak, że wszystkie wydatki, które beneficjent przedstawił we wniosku o płatność w trakcie realizacji projektu, zostaną poświadczane, zrefundowane lub rozliczone.** Ocena kwalifikowalności poniesionych wydatków jest prowadzona także po zakończeniu realizacji projektu w zakresie obowiązków nałożonych na beneficjenta umową o dofinansowanie projektu oraz wynikających z przepisów prawa

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Wydatki niekwalifikowalne

Wydatkami niekwalifikowalnymi są wydatki wskazane w art. **64 rozporządzenia ogólnego**, art. 7 ust. 1 i 5 **rozporządzenia EFRR i FS**, art. 16 ust. 1 **rozporządzenia EFS+**, art. 9 rozporządzenia FST oraz:

Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027

str.17

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Wydatkami niekwalifikowalnymi są:

- kary i grzywny,
- koszty postępowania sądowego, wydatki związane z przygotowaniem i obsługą prawną spraw sądowych oraz wydatki poniesione na funkcjonowanie komisji rozjemczych,
- koszty pożyczki lub kredytu zaciągniętego na prefinansowanie dotacji,
- prowizje pobierane w ramach operacji wymiany walut,
- rozliczony notą księgową koszt zakupu środka trwałego będącego własnością beneficjenta lub prawa przysługującego beneficjentowi (taki środek trwały może zostać wniesiony do projektu w formie wkładu niepieniężnego),
- nagrody jubileuszowe przeznaczone dla personelu projektu,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Wydatkami niekwalifikowalnymi są:

- odprawy pracownicze przeznaczone dla personelu projektu,
- wpłaty dokonywane na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 573, z późn. zm.), w tym wpłaty dokonywane przez stronę trzecią,
- świadczenia na rzecz personelu projektu realizowane z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych (ZFŚS),

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Wydatkami niekwalifikowalnymi są:

- Koszty składek i opłat fakultatywnych na rzecz personelu projektu niewymaganych obowiązującymi przepisami prawa, chyba że:
 - zostały przewidziane w regulaminie pracy lub regulaminie wynagradzania lub innych właściwych przepisach prawa pracy,
 - zostały wprowadzone co najmniej sześć miesięcy przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu,
 - Potencjalnie obejmują wszystkich pracowników, a zasady ich przyznawania są takie same w przypadku personelu projektu oraz pozostałych pracowników beneficjenta.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Wydatkami niekwalifikowalnymi są:

- Koszt zaangażowania personelu projektu zatrudnionego jednocześnie na podstawie stosunku pracy w IZ, IP, IW, gdy zachodzi konflikt interesów
- Koszt zaangażowania pracownika beneficjenta na podstawie umowy cywilnoprawnej innej niż umowa o dzieło, z wyjątkiem:
 - przypadków, gdy szczególne przepisy dotyczące zatrudniania danej grupy pracowników uniemożliwiają wykonywanie zadań w ramach projektu na podstawie stosunku pracy,
 - i prac badawczo-rozwojowych.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Wydatkami niekwalifikowalnymi są:

- transakcje, bez względu na liczbę wynikających z nich płatności, dokonane w gotówce, których wartość przekracza kwotę, o której mowa w ustawie Prawo przedsiębiorców - przekracza 15 000 zł lub równowartość tej kwoty, przy czym transakcje w walutach obcych przelicza się na złote według średniego kursu walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień dokonania transakcji
- zaliczka wypłacona przez beneficjenta niezgodnie z postanowieniami umowy, lub jeśli element objęty zaliczką nie jest kwalifikowalny lub nie został faktycznie zrealizowany lub dostarczony w okresie kwalifikowalności projektu,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

- Właściwa instytucja może określić w programie, SZOP lub regulaminie wyboru projektów inne wydatki niekwalifikowalne, o ile wyłączenie to nie stoi w sprzeczności z Wytycznymi.
- Wydatki uznane za niekwalifikowalne, a związane z realizacją projektu, ponosi beneficjent jako strona umowy o dofinansowanie projektu

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Podwójne finansowanie

Niedozwolone jest podwójne finansowanie wydatków. Podwójne finansowanie oznacza w szczególności:

- więcej niż jednokrotne przedstawienie do rozliczenia tego samego wydatku albo tej samej części wydatku ze środków UE w jakiegokolwiek formie
- rozliczenie zakupu używanego środka trwałego, który był uprzednio współfinansowany z udziałem środków UE,
- rozliczenie kosztów amortyzacji środka trwałego uprzednio zakupionego z udziałem środków UE,
- rozliczenie wydatku poniesionego przez leasingodawcę na zakup przedmiotu leasingu w ramach leasingu finansowego, a następnie rozliczenie rat opłacanych przez beneficjenta w związku z leasingiem tego przedmiotu,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Podwójne finansowanie

Niedozwolone jest podwójne finansowanie wydatków. Podwójne finansowanie oznacza w szczególności:

- objęcie kosztów kwalifikowalnych jednocześnie wsparciem w formie pożyczki i gwarancji/poręczenia,
- rozliczenie tego samego wydatku w kosztach pośrednich projektu oraz kosztach bezpośrednich projektu,
- otrzymanie na wydatki kwalifikowalne danego projektu lub części projektu dotacji z kilku źródeł (krajowych, unijnych lub innych) w wysokości łącznie wyższej niż 100% wydatków kwalifikowalnych projektu lub części projektu .

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Cross-financing

- Cross –financing dotyczy kategorii wydatków, wynikających z potrzeby realizacji danego projektu lub programu. Cross-financing może dotyczyć całości lub części projektu w zależności od typu projektów,
- W przypadku wydatków ponoszonych w ramach cross-financingu stosuje się zasady komplementarnego funduszu: EFRR albo EFS+, .
- Wartość wydatków w ramach cross-financingu nie może stanowić więcej niż 15% finansowania UE każdego priorytetu.
- Warunki rozliczania wydatków w ramach cross-financingu są określone w programie, SZOP, regulaminie wyboru projektów lub umowie o dofinansowanie projektu, .

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

Cross-financing

- Kategorie wydatków, które zostaną poniesione w ramach cross-financingu, musi być, uwzględnione w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu i podlegają rozliczeniu we wnioskach beneficjenta o płatność,
- Cross-financing w projektach EFS+ dotyczy wyłącznie:
 - zakupu gruntu i nieruchomości,
 - zakupu infrastruktury
 - zakup mebli, sprzętu i pojazdów z wyjątkiem

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności z perspektywie finansowej 2021-2027

Cross-financing

- Zakupu mebli, sprzętu i pojazdów spełniający jeden z poniższych warunków może być kwalifikowalny w ramach EFS+ poza cross-financingiem :
 - zakupy te zostaną amortyzowane w całości w okresie realizacji projektu
 - beneficjent udowodni, że zakup będzie najbardziej opłacalną opcją ale jednocześnie jest odpowiedni do osiągnięcia celu projektu, uzasadnienie zakupu jako najbardziej opłacalnej opcji powinno wynikać z zatwierdzonego wniosku o dofinansowanie projektu,
 - zakupy te są konieczne dla osiągnięcia celów projektu, uzasadnienie konieczności tych zakupów powinno wynikać z zatwierdzonego wniosku o dofinansowanie projektu

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

Cross-financing

- Wydatki poniesione w ramach cross-financingu w wysokości przekraczającej kwotę określoną w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Personel projektu

- Koszty związane z zaangażowaniem personelu projektu mogą być kwalifikowalne, o ile konieczność zaangażowania personelu projektu wynika z charakteru projektu.
- Kwalifikowalnymi składnikami wynagrodzenia personelu projektu są wynagrodzenie brutto oraz koszty ponoszone przez pracodawcę zgodnie z właściwymi przepisami prawa, w szczególności:
 - składki na ubezpieczenia społeczne,
 - Fundusz Pracy,
 - Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
 - Pracownicze Plany Kapitałowe,
 - odpisy na ZFŚS lub wydatki ponoszone na Pracowniczy Program Emerytalny .

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Personel projektu

- Zatrudnienie lub oddelegowanie personelu projektu do pełnienia zadań związanych z realizacją projektów beneficjenta jest odpowiednio udokumentowane postanowieniami umowy o pracę, porozumienia lub zakresem czynności służbowych pracownika lub opisem stanowiska pracy poprzez wskazanie w szczególności zadań wykonywanych w ramach projektów. Dokumenty te powinny obejmować wszystkie zadania personelu projektu lub projektów *(zapis bez zmian)*.
- Jeżeli stosunek pracy pracownika beneficjenta jedynie w części obejmuje zadania w ramach projektu, koszt wynagrodzenia personelu projektu jest kwalifikowalny, o ile: *(zapis bez zmian)*
 - zadania związane z realizacją projektów **zostaną wyraźnie wyodrębnione** w umowie o pracę, porozumieniu lub zakresie czynności służbowych pracownika lub opisie stanowiska pracy,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Personel projektu

- zakres zadań związanych z realizacją projektu stanowi podstawę do określenia **proporcji faktycznego zaangażowania pracownika** w realizację projektu w stosunku do czasu pracy wynikającego z umowy o pracę tego pracownika,
 - koszt wynagrodzenia personelu projektu odpowiada proporcji, chyba że zakres odpowiedzialności, złożoność lub poziom wymaganych kompetencji na danym stanowisku uzasadnia różnicę w udziale wydatku do czasu pracy wynikającego ze stosunku pracy.
- Koszt wynagrodzenia personelu projektu nie może przekroczyć kwoty wynagrodzenia pracowników beneficjenta na analogicznych stanowiskach lub na stanowiskach wymagających analogicznych kwalifikacji lub kwoty wynikającej z przepisów prawa pracy.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Personel projektu

- IZ zapewnia, że we wniosku o dofinansowanie projektu EFS+, beneficjent wskazuje:
 - formę zaangażowania i szacunkowy wymiar czasu pracy personelu projektu niezbędnego do realizacji zadań merytorycznych (etat/liczba godzin),
 - uzasadnienie proponowanej kwoty wynagrodzenia personelu projektu odnoszące się do zwyczajowej praktyki beneficjenta w zakresie wynagrodzeń na danym stanowisku lub przepisów prawa pracy lub statystyki publicznej, co stanowi podstawę do oceny kwalifikowalności wydatków na etapie wyboru projektu oraz w trakcie jego realizacji.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Personel projektu

- Nagrody i premie personelu projektu mogą być kwalifikowalne, jeżeli:
 - zostały określone w regulaminie pracy lub regulaminie wynagradzania (o ile regulaminy te zostały sporządzone) co najmniej sześć miesięcy przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu, chyba, **że możliwość przyznania nagrody została przewidziana w aktach prawa powszechnie obowiązującego** oraz
 - potencjalnie obejmują wszystkich pracowników, a zasady ich przyznawania są takie same w przypadku personelu projektu oraz pozostałych pracowników beneficjenta oraz
 - przyznawane są w związku z realizacją zadań w ramach projektu na podstawie stosunku pracy.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Personel projektu

- Dodatek do wynagrodzenia personelu projektu może być kwalifikowalny, jeżeli:
 - został określony w regulaminie pracy lub regulaminie wynagradzania (o ile regulaminy te zostały sporządzone) co najmniej sześć miesięcy przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu, chyba, że możliwość przyznania dodatku została przewidziana w aktach prawa powszechnie obowiązującego,
 - potencjalnie obejmuje wszystkich pracowników, a zasady jego przyznawania są takie same w przypadku personelu projektu oraz pozostałych pracowników beneficjenta,
 - jest kwalifikowalny wyłącznie w okresie zaangażowania danej osoby do projektu,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Personel projektu

- jego wysokość uzależniona jest od zakresu dodatkowych obowiązków i wynika z zatwierdzonego wniosku o dofinansowanie projektu.
- W przypadku przyznania dodatku w związku z realizacją projektów beneficjenta, dodatek ten rozliczany jest proporcjonalnie do zaangażowania w dany projekt.
- Dodatkowe wynagrodzenie roczne personelu projektu, wynikające z przepisów prawa pracy, może być kwalifikowalne w ramach projektu w proporcji, w której wynagrodzenie pracownika jest rozliczane w ramach projektu.
- Wydatki związane z zaangażowaniem zawodowym personelu projektu w projekcie lub projektach są kwalifikowalne, o ile:
 - obciążenie z tego wynikające nie wyklucza możliwości prawidłowej i efektywnej realizacji wszystkich zadań powierzonych danej osobie,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Personel projektu

- łączne zaangażowanie zawodowe personelu projektu w realizację wszystkich projektów finansowanych z funduszy UE oraz działań finansowanych z innych źródeł, w tym środków własnych beneficjenta i innych podmiotów (niezależnie od formy zaangażowania), nie przekracza 276 godzin miesięcznie; do ww. limitu wlicza się okres urlopu wypoczynkowego oraz czas niezdolności do pracy wskutek choroby, natomiast nie wlicza się innych nieobecności pracownika (np. urlop bezpłatny, rodzicielski i macierzyński).

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Personel projektu

- Spełnienie warunku limitu należy zweryfikować przed zaangażowaniem osoby do projektu. Weryfikacji można dokonać posiłkując się pisemnym oświadczeniem złożonym przez personel projektu. Warunek ten powinien być spełniony w całym okresie kwalifikowania wynagrodzenia danej osoby w tym projekcie, przy czym w przypadku wystąpienia nieprawidłowości w zakresie spełnienia tego warunku za niekwalifikowalne należy uznać wynagrodzenie personelu projektu (w całości lub w części) w tym projekcie, w ramach którego zaangażowanie personelu projektu spowodowało naruszenie tego warunku.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Personel projektu

- Właściwa instytucja będąca stroną umowy zapewnia, że beneficjent zobowiązuje się w umowie o dofinansowanie projektu do wprowadzania na bieżąco następujących danych do systemu teleinformatycznego w zakresie angażowania personelu projektu: *(zapis bez zmian)*
 - dane dotyczące personelu projektu: nr PESEL, imię, nazwisko,
 - dane dotyczące formy zaangażowania personelu w ramach projektu:
forma zaangażowania w projekcie, okres zaangażowania osoby w projekcie (dzień miesiąc-rok – dzień-miesiąc-rok).

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Personel projektu

- Osoba upoważniona do dysponowania środkami stanowiącymi dofinansowanie projektu oraz podejmowania wiążących decyzji finansowych w imieniu beneficjenta nie może być osobą prawomocnie skazaną za przestępstwo przeciwko mieniu, przeciwko obrotowi gospodarczemu, przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, przeciwko wiarygodności dokumentów lub za przestępstwo skarbowe, co beneficjent weryfikuje na podstawie oświadczenia tej osoby przed jej zaangażowaniem do projektu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Personel projektu

- Koszty delegacji służbowych oraz koszty związane z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych personelu projektu mogą być kwalifikowalne, o ile zostały uwzględnione w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu jako niezbędne dla prawidłowej realizacji projektu. *(zapis bez zmian)*
- W ramach projektów partnerskich wzajemne zlecenie przez partnerów realizacji zadań przez personel projektu jest niedopuszczalne. *(zapis bez zmian)*
- Koszt zaangażowania osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą będącej beneficjentem jest kwalifikowalny pod warunkiem wyraźnego wskazania tej formy zaangażowania w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu wraz z: ***(ZASADA OBOWIĄZUJĄCA, ZMIENIONA FORMA ZAPISU)***
 - zakresem obowiązków tej osoby i kosztem jej zaangażowania rozliczanego na podstawie noty księgowej.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Personel projektu

- Do personelu projektu, którego koszty zaangażowania rozliczane są na podstawie uproszczonych metod, nie stosuje się wytycznych dotyczących kwalifikowalności personelu projektu, z wyjątkiem wymogu, aby osoba upoważniona do dysponowania środkami stanowiącymi dofinansowanie projektu oraz podejmowania wiążących decyzji finansowych w imieniu beneficjenta nie może być osobą prawomocnie skazaną.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Personel projektu (ZAPISY USUNIĘTE)

- W celu potwierdzenia spełnienia warunków określonych w Wytycznych: dane dotyczące faktycznego czasu pracy w danym miesiącu kalendarzowym, beneficjent wskazuje ze szczegółowością na rok, miesiąc, dzień i godziny zaangażowania ze szczegółowością „od (...) do (...)”, w przypadku, gdy dokumenty związane z zaangażowaniem nie wskazują na godziny pracy.
- Umowa o pracę obejmuje wszystkie zadania wykonywane przez pracownika beneficjenta pełniącego rolę personelu projektu, nie jest możliwe angażowanie pracownika do realizacji zadań w ramach projektu na podstawie stosunku cywilnoprawnego, z wyjątkami
- Wydatki na wynagrodzenie personelu projektu są kwalifikowalne, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:
 - pracownik jest zatrudniony lub oddelegowany do zadań związanych bezpośrednio z realizacją projektu,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Reguła proporcjonalności

- Właściwa instytucja będąca stroną umowy zobowiązuje beneficjenta w umowie o dofinansowanie projektu do osiągnięcia i zachowania wskaźników produktu oraz rezultatu zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie projektu, a w przypadku projektów EFS+ także z uwzględnieniem konieczności zachowania trwałości rezultatów projektu
- Nieosiągnięcie lub niezachowanie wskaźników, może oznaczać nieprawidłowość oraz skutkować nałożeniem korekty finansowej.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Reguła proporcjonalności

- W przypadku projektów EFS+, właściwa instytucja będąca stroną umowy może uznać za niekwalifikowalne wszystkie wydatki lub odpowiednią część wydatków dotychczas rozliczonych w ramach projektu – w zależności od stopnia nieosiągnięcia założeń merytorycznych projektu mierzonych wskaźnikami produktu lub rezultatu określonymi we wniosku o dofinansowanie projektu, wraz z kosztami pośrednimi projektu (*reguła proporcjonalności*).
- Właściwa instytucja będąca stroną umowy może podjąć decyzję o zastosowaniu reguły proporcjonalności w przypadku niespełnienia kryteriów wyboru projektów obowiązujących w ramach danego naboru wniosków o dofinansowanie projektu, dla których nie określono wskaźników produktu lub rezultatu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Reguła proporcjonalności

- Zasadność rozliczenia projektu EFS+ zgodnie z regułą proporcjonalności oceniana jest według stanu na zakończenie realizacji projektu, na etapie weryfikacji wniosku o płatność końcową.
- Reguła proporcjonalności może mieć zastosowanie w projektach EFS+ rozliczanych w oparciu o uproszczone metody, przy czym wyłącznie do takich wskaźników produktu lub rezultatu, które nie stanowią podstawy rozliczania uproszczonych metod.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Reguła proporcjonalności

- Właściwa instytucja będąca stroną umowy może podjąć decyzję o odstąpieniu od rozliczenia projektu EFS+ zgodnie z regułą proporcjonalności w przypadku:
 - wystąpienia siły wyższej,
 - jeśli beneficjent o to wnioskuje i należycie uzasadni przyczyny nieosiągnięcia założeń, w szczególności wykaże swoje starania zmierzające do osiągnięcia założeń projektu.
- W przypadku projektów partnerskich, sposób egzekwowania przez beneficjenta od partnerów skutków rozliczenia efektów projektu lub zastosowania reguły proporcjonalności z powodu nieosiągnięcia założeń projektu z winy partnera reguluje umowa o partnerstwie.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Monitoring

Wybór wskaźników – obowiązek ich monitorowania

Odstępstwa od założonych wartości (EFRR)

- W przypadku wystąpienia nieznacznych odstępstw od założonej wartości wskaźników (do 5% w produktach i do 20% w rezultatach), które nie wynikają ze zmiany zakresu rzeczowego, zmiana taka nie wymaga akceptacji IZ FE SL i jest zgłaszana na etapie ich osiągnięcia (na podstawie oświadczenia zgodnie ze wzorem dołączonym do Instrukcji szacowania, rozliczania i monitorowania wskaźników w projektach realizowanych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027) i nie powoduje konsekwencji finansowych.

Nie powoduje konsekwencji finansowych dla Beneficjenta wzrost wartości wskaźników produktu lub/i rezultatu powyżej zakładanej wartości docelowej (tzn. realizacja założeń ponad 100%) pod warunkiem, iż wpływa pozytywnie na cele projektu oraz nie wynika ze zmiany zakresu rzeczowego.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Trwałość

Art. 65 Rozporządzenia ogólnego

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Trwałość projektu

- Trwałość projektu musi być zachowana przez okres 5 lat (3 lata w przypadku MŚP – w odniesieniu do projektów, z którymi związany jest wymóg utrzymania inwestycji lub miejsc pracy) od daty płatności końcowej na rzecz beneficjenta. Przepisy regulujące udzielanie pomocy publicznej mogą wprowadzać inne wymogi w tym zakresie,
- W przypadku projektów EFS+ zachowanie trwałości projektu obowiązuje wyłącznie w odniesieniu do wydatków ponoszonych jako cross-financing lub w sytuacji, gdy projekt podlega obowiązkowi utrzymania inwestycji zgodnie z obowiązującymi zasadami pomocy publicznej.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027:

Trwałość projektu

- Za datę płatności końcowej, uznaje się:
 - datę obciążenia rachunku płatniczego instytucji przekazującej środki beneficjentowi w przypadku, gdy w ramach rozliczenia wniosku o płatność końcową beneficjentowi przekazywane są środki,
 - datę zatwierdzenia wniosku o płatność końcową – w innych przypadkach.
- W przypadku niezachowania trwałości projektu beneficjent jest zobowiązany do zwrotu kwoty dofinansowania proporcjonalnie do okresu, w którym trwałość projektu nie została zachowana, *(zapis nie wprowadza zmian, zwrot dofinansowania następuje wraz z odsetkami jak od zaległości podatkowej na podstawie ustawy o finansach publicznych).*

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

Trwałość projektu

- Naruszenie zasady trwałości projektu następuje w sytuacji wystąpienia w okresie trwałości projektu co najmniej jednej z poniższych przesłanek:
 - zaprzestano lub przeniesiono działalność produkcyjną poza region na poziomie NUTS 2, w którym dany projekt otrzymał wsparcie,
 - nastąpiła zmiana własności elementu infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależną korzyść,
 - nastąpiła istotna zmiana wpływająca na charakter projektu, jego cele lub warunki realizacji, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jego pierwotnych celów, ,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Trwałość

EFRR/FS/FST - inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne

EFS+ wyłącznie w odniesieniu do wydatków ponoszonych jako cross-financing lub obowiązek utrzymania inwestycji zgodnie z obowiązującymi zasadami pomocy publicznej

FST w zakresie określonym [w art. 8 ust. 2 lit.k, lit. l oraz lit. m rozporządzenia FST](#)
- obowiązek utrzymania inwestycji zgodnie z obowiązującymi zasadami pomocy publicznej

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Niezachowanie trwałości

- W przypadku niezachowania trwałości projektu beneficjent jest zobowiązany do zwrotu kwoty dofinansowania proporcjonalnie do okresu, w którym trwałość projektu nie została zachowana.
- Zwrot następuje w trybie określonym w art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.)

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Upadłość, a trwałość

Zgodnie z art. 65 ust. 3 rozporządzenia ogólnego, upadłość wynikająca z oszustwa potwierdzonego prawomocnym wyrokiem sądu oznacza naruszenie zasady trwałości projektu.

Brak ogłoszenia upadłości beneficjenta, który zaprzestał prowadzenia działalności produkcyjnej oznacza naruszenie trwałości projektu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

Zasada faktycznego poniesionego kosztu

- Do dofinansowania kwalifikuje się wydatek, który został faktycznie poniesiony,
- Pod pojęciem wydatku faktycznie poniesionego należy rozumieć wydatek poniesiony w znaczeniu kasowym, tj. rozchód środków pieniężnych z kasy lub rachunku płatniczego (obciążenie rachunku płatniczego beneficjenta).

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

Zasada faktycznego poniesionego kosztu

- Wyjątki od reguły faktycznego poniesienia stanowią
 - wkład niepieniężny,
 - dodatki i wynagrodzenia wypłacone uczestnikom projektu przez stronę trzecią i poświadczone beneficjentowi projektu EFS+,
 - koszty amortyzacji,
 - rozliczenia dokonywane na podstawie noty księgowej,
 - potrącenia,
 - skuteczne złożenie depozytu sądowego przez beneficjenta w związku z realizacją projektu,
 - wydatek z tytułu udzielonej gwarancji/poręczenia

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

Zasada faktycznego poniesionego kosztu

- Wyjątki od reguły faktycznego poniesienia stanowią :
 - wydatki poniesione przez partnera prywatnego w ramach projektów hybrydowych
 - odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,
 - płatności dokonywane w imieniu beneficjenta z rachunku ministra właściwego do spraw finansów publicznych w Banku Gospodarstwa Krajowego

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

Zasada faktycznego poniesionego kosztu

- Wydatek kwalifikowalny polegający na wniesieniu wkładu niepieniężnego uważa się za poniesiony, jeżeli wkład własny został faktycznie wniesiony, tzn. istnieje udokumentowane potwierdzenie jego wykorzystania w ramach projektu.
- Za kwalifikowalne mogą być uznane zaliczki wypłacone przez beneficjenta zgodnie z postanowieniami umowy. Jeśli element objęty zaliczką nie jest w ramach tego projektu kwalifikowalny lub nie zostanie zrealizowany lub dostarczony w okresie kwalifikowalności projektu, zaliczka przestaje być wydatkiem kwalifikowalnym.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności wperspektywie finansowej 2021-2027

Zasada faktycznego poniesionego kosztu

- Co do zasady, za kwalifikowalne uznawane są wydatki ponoszone przez beneficjenta na rzecz wykonawcy. Wydatki ponoszone przez beneficjenta na rzecz innych podmiotów uczestniczących w realizacji tej umowy, w tym podwykonawców, mogą zostać uznane za kwalifikowalne w następujących przypadkach:
 - w przypadku dokonania przez wykonawcę cesji wierzytelności,
 - przypadku, gdy beneficjent dokonuje płatności bezpośrednio na rzecz podwykonawcy,
- Dowodem poniesienia wydatku jest zapłacona faktura, inny dokument księgowy o równoważnej wartości dowodowej wraz odpowiednim dokumentem potwierdzającym dokonanie płatności (o ile dotyczy) .

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

Zasada faktycznego poniesionego kosztu

➤ Za datę poniesienia wydatku przyjmuje się: (zapis w nowej formie, zasada obowiązująca):

w przypadku wydatków pieniężnych:

- **dokonanych przelewem lub obciążeniową kartą płatniczą** – datę obciążenia rachunku płatniczego, tj. datę księgowania operacji,
- dokonanych **kartą kredytową** lub podobnym instrumentem płatniczym o odroczonej płatności – datę transakcji skutkującej obciążeniem rachunku karty kredytowej lub podobnego instrumentu,
- dokonanych **gotówką** – datę faktycznego dokonania płatności,
- w przypadku **wkładu niepieniężnego** – datę faktycznego wniesienia wkładu (np. datę pierwszego wykorzystania środka trwałego na rzecz projektu lub wykonania nieodpłatnej pracy przez wolontariusza) lub inną datę wskazaną przez beneficjenta i zaakceptowaną przez właściwą instytucję będącą stroną umowy,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

Zasada faktycznego poniesionego kosztu

- Za datę poniesienia wydatku przyjmuje się: *(zapis w nowej formie, zasada obowiązująca)*:
 - w przypadku amortyzacji – datę dokonania odpisu amortyzacyjnego,
 - w przypadku potrącenia – datę potrącenia
 - w przypadku depozytu sądowego – datę faktycznego wniesienia depozytu
 - w przypadku rozliczeń na podstawie noty księgowej – datę zaksięgowania noty

Warunki i procedury dokumentowania wydatków, o których nie ma mowy w Wytycznych, określa IZ *(zapis w nowej formie, zasada obowiązująca)*.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

Podmioty upoważnione do ponoszenia wydatków:

- Dopuszczalna jest sytuacja, w której podmiot upoważniony przez beneficjenta do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych jest właścicielem części majątku wytworzonego w związku z realizacją projektu. *(zapis bez zmian)*
- Podmiot upoważniony musi być wskazany w umowie o dofinansowanie projektu. *(zapis bez zmian)*

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Beneficjent, niezależnie od tego, czy sam ponosi wydatki kwalifikowalne, czy upoważni inny podmiot do ich ponoszenia, jest:

a) **odpowiedzialny za prawidłową realizację projektu** i odpowiada przed instytucją, z którą podpisał umowę o dofinansowanie projektu, za prawidłowość całości wydatków kwalifikowalnych ponoszonych w ramach projektu,

b) **odpowiedzialny za zapewnienie trwałości** projektu zgodnie z art. 65 rozporządzenia ogólnego,

c) jedynym podmiotem właściwym do **przedstawiania wniosków o płatność** oraz

otrzymywania dofinansowania ze środków przeznaczonych na realizację programu

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków

Do podmiotów upoważnionych do ponoszenia wydatków stosuje się odpowiednio postanowienia Wytycznych odnoszące się do beneficjenta.

Oznacza to w szczególności, iż dopuszczalna jest sytuacja, w której podmiot upoważniony przez beneficjenta do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych jest właścicielem części majątku wytworzonego w związku z realizacją projektu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

Rozeznanie rynku

➤ *ZAPISY ZOSTAŁY USUNIĘTE*

Zasada konkurencyjności

- stosuje się powyżej 50 000 zł netto
- Właściwa instytucja zobowiązuje beneficjenta w umowie o dofinansowanie projektu, a wnioskodawców w regulaminie wyboru projektów – do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców, a także do działania w sposób przejrzysty i proporcjonalny – zgodnie z procedurą określoną w niniejszym podrozdziale (zasada konkurencyjności).

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

Zasada konkurencyjności

➤ Szacunkowa wartość zamówienia:

- Podstawą obliczenia **szacunkowej** wartości zamówienia w ramach projektu jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone z należytą starannością. Szacowanie jest dokumentowane w sposób zapewniający właściwą ścieżkę audytu (np. w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu lub w notatce z szacowania).
- Podmioty będące zamawiającymi w rozumieniu Pzp w pierwszej kolejności dokonują szacowania wartości zamówienia zgodnie z przepisami tej ustawy, natomiast po stwierdzeniu, że szacunkowa wartość zamówienia ustalona na podstawie Pzp nie przekracza wartości, od której istnieje obowiązek stosowania Pzp, ustalają wartość zamówienia w ramach projektu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

Zasada konkurencyjności

➤ Szacunkowa wartość zamówienia:

- Wyboru metody wykorzystywanej do obliczania szacunkowej wartości zamówienia nie można dokonywać z zamiarem wyłączenia zamówienia z zakresu stosowania zasady konkurencyjności. Zabronione jest **zaniżanie wartości** szacunkowej zamówienia lub jego **podział** skutkujący zaniżeniem jego wartości szacunkowej.
- **Obliczając szacunkową wartość zamówienia** należy wziąć pod uwagę konieczność łącznego spełnienia trzech przesłanek (tożsamości):
 - usługi, dostawy oraz roboty budowlane są tożsame rodzajowo lub funkcjonalnie (**tożsamość przedmiotowa**), przy czym tożsamość rodzajowa dostaw obejmuje dostawy podobne,
 - możliwe jest udzielenie zamówienia w tym samym czasie (**tożsamość czasowa**),
 - możliwe jest wykonanie zamówienia przez jednego wykonawcę (**tożsamość podmiotowa**).

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

Zasada konkurencyjności

➤ Szacunkowa wartość zamówienia:

Tożsamości należy rozumieć zgodnie z wykładnią przepisów Pzp dotyczących szacowania wartości zamówienia.

➤ Minimalny termin składania ofert wynosi:

- **7 dni** – w przypadku dostaw i usług,
- **14 dni** – w przypadku robót budowlanych,

z tym, że wyznaczony termin składania ofert powinien uwzględniać złożoność zamówienia oraz czas potrzebny na sporządzenie ofert. W przypadku zamówień, których szacunkowa wartość jest równa lub przekracza 5 382 000 EUR w przypadku robót budowlanych, a 750 000 EUR w przypadku dostaw i usług minimalny termin składania **ofert wynosi 30 dni**. Bieg terminu składania ofert rozpoczyna się dnia następującego po dniu upublicznienia zapytania ofertowego, a kończy się z upływem ostatniego dnia (zastosowanie ma art. 115 Kodeksu cywilnego). O terminowym złożeniu oferty decyduje data złożenia oferty za pośrednictwem BK2021.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady konkurencyjności nie stosuje się do:

- a) zamówień, których wartość **nie przekracza kwoty 50.000 zł netto**,
- b) zamówień udzielanych na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. **Prawo zamówień publicznych** (Dz.U. z 2022 r. poz. 1710, z późn. zm.), zwanej dalej: „Pzp”,
- c) zamówień o przedmiocie określonym w art. 9-14 Pzp,
- d) realizacji zadań publicznych przez organ administracji publicznej na podstawie art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- e) zamówień udzielanych zgodnie z przepisami prawa innymi niż Pzp, na podstawie których wyłącza się stosowanie Pzp,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

f) wydatków **rozliczanych za pomocą uproszczonych metod**

g) zamówień udzielanych przez beneficjentów wybranych w trybie określonym w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o **partnerstwie publiczno-prywatnym** (Dz. U. z 2022 r. poz. 407, z późn. zm.) lub w ustawie z dnia 21 października 2016 r. o **umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi** (Dz. U. z 2021 r. poz. 541, z późn. zm.) do realizacji **projektu hybrydowego**,

h) **zamówień udzielonych lub postępowań o udzielenie zamówienia wszczętych przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu** w przypadku projektów, które otrzymały pieczęć doskonałości, o której mowa w art. 2 pkt 45 rozporządzenia ogólnego,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

- i) zamówień, których przedmiotem są usługi świadczone w zakresie **prac badawczo-rozwojowych** prowadzonych w projekcie przez osoby fizyczne wskazane w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu, posiadające wymagane kwalifikacje, pozwalające na przeprowadzenie prac badawczo- rozwojowych zgodnie z tym wnioskiem,
- j) zamówień, których przedmiotem są **usługi wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej** (z wyłączeniem usług świadczonych w placówkach wsparcia dziennego i placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego), **sąsiedzkie usługi opiekuńcze, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania i specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, usługi asystenckie** – świadczone osobiście przez osoby wskazane lub zaakceptowane przez uczestnika projektu

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady konkurencyjności można nie stosować do:

- a) sytuacji, w której ze względu **na pilną potrzebę (konieczność) udzielenia zamówienia** niewynikającą z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, której wcześniej nie można było przewidzieć, nie można zachować terminów określonych w pkt 19 sekcji 3.2.2,
- b) sytuacji, w której ze względu **na wyjątkową sytuację niewynikającą** z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, której wcześniej nie można było przewidzieć (np. klęski żywiołowe, katastrofy, awarie), wymagane jest natychmiastowe wykonanie zamówienia i nie można zachować terminów określonych w pkt 19 sekcji 3.2.2,

Minimalny termin składania ofert wynosi:

- a) 7 dni – w przypadku dostaw i usług,
- b) 14 dni – w przypadku robót budowlanych,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

c) zamówień, które mogą być zrealizowane **tylko przez jednego wykonawcę** z jednego z następujących powodów:

- brak konkurencji ze względów technicznych o obiektywnym charakterze, gdy istnieje tylko jeden wykonawca, który jako jedyny może zrealizować zamówienie, albo
- przedmiot zamówienia jest objęty ochroną praw wyłącznych, w tym praw własności intelektualnej, gdy istnieje tylko jeden wykonawca, który ma wyłączne prawo do dysponowania przedmiotem zamówienia, a prawo to podlega ochronie ustawowej,
- o ile nie istnieje rozsądne rozwiązanie alternatywne lub zastępcze, a brak konkurencji nie jest wynikiem sztucznego zawężania parametrów zamówienia,

d) zamówień w zakresie **działalności twórczej lub artystycznej**, które mogą być zrealizowane tylko przez jednego wykonawcę,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

- e) zamówień, których przedmiotem są dostawy na szczególnie korzystnych warunkach w związku z likwidacją działalności innego podmiotu, postępowaniem egzekucyjnym albo upadłościowym,
- f) zamówień na dostawy dokonywanych na giełdzie towarowej w rozumieniu przepisów o giełdach towarowych, w tym na giełdzie towarowej innych państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- g) zamówień udzielanych przez placówkę zagraniczną w rozumieniu przepisów o służbie zagranicznej,
- h) zamówień udzielanych na potrzeby własne jednostki wojskowej w rozumieniu przepisów o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa,
- i) przypadków określonych w art. 214 ust. 1 pkt 11-14 Pzp w stosunku do podmiotów wskazanych w tym przepisie,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

- j) **zamówień udzielanych wykonawcy wybranemu zgodnie z zasadą konkurencyjności na dodatkowe dostawy, polegających na częściowej wymianie dostarczonych produktów** lub instalacji albo zwiększeniu bieżących dostaw lub rozbudowie istniejących instalacji, a zmiana wykonawcy prowadziłaby do nabycia materiałów o innych właściwościach technicznych, co powodowałoby niekompatybilność techniczną lub nieproporcjonalnie duże trudności techniczne w użytkowaniu i utrzymaniu tych produktów lub instalacji (czas trwania umowy w sprawie zamówienia na dostawy dodatkowe nie może przekraczać 3 lat),
- k) przypadku udzielenia wykonawcy wybranemu zgodnie z zasadą konkurencyjności zamówień na dostawy polegających **na częściowej wymianie dostarczonych produktów** lub instalacji albo **zwiększeniu bieżących dostaw lub rozbudowie istniejących instalacji**, gdy zmiana wykonawcy prowadziłaby do nabycia materiałów o innych właściwościach technicznych, co powodowałoby niekompatybilność techniczną lub nieproporcjonalnie duże trudności techniczne w użytkowaniu i utrzymaniu tych produktów lub instalacji.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

Jeżeli w wyniku prawidłowego zastosowania zasady konkurencyjności **nie wpłynęła żadna oferta**, lub wpłynęły jedynie oferty podlegające odrzuceniu, albo żaden wykonawca nie spełnił warunków udziału w postępowaniu, o ile zamawiający stawiał takie warunki wykonawcom, zawarcie umowy w sprawie realizacji zamówienia z pominięciem zasady konkurencyjności jest możliwe, gdy pierwotne warunki zamówienia nie zostały zmienione.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

Wkład własny:

- Beneficjent jest zobowiązany do wniesienia wkładu własnego w wysokości określonej zgodnie z Umową o dofinansowanie projektu oraz obowiązującym Wnioskiem o dofinansowanie projektu.

Wkład niepieniężny:

- Wkład niepieniężny stanowiący część lub całość wkładu własnego, wniesiony na rzecz projektu, może stanowić wydatek kwalifikowalny, o ile spełnione są następujące warunki:
 - kwota dofinansowania w momencie końcowego rozliczenia projektu nie przekracza kwoty całkowitych wydatków kwalifikowalnych z wyłączeniem wkładu niepieniężnego ,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- wkład niepieniężny polega na wniesieniu (wykorzystaniu na rzecz projektu):
 - nieruchomości,
 - urządzeń,
 - materiałów (surowców),
 - wartości niematerialnych i prawnych
 - ekspertyz,
 - nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy,
 - nieodpłatnej pracy społecznej członków stowarzyszenia.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

- Wkład niepieniężny polega na wniesieniu (wykorzystaniu na rzecz projektu) składników majątku beneficjenta lub majątku innych podmiotów, jeżeli możliwość taka wynika z przepisów prawa oraz zostanie to ujęte w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu.
- Wartość wkładu niepieniężnego została należycie potwierdzona dokumentami o wartości dowodowej równoważnej fakturom lub innymi dokumentami.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

- Wartość przypisana wkładowi niepieniężnemu nie przekracza stawek rynkowych.
- Wartość i dostarczenie wkładu niepieniężnego mogą być poddane niezależnej ocenie i weryfikacji.
- Wkład niepieniężny nie był uprzednio współfinansowany ze środków UE.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

- W przypadku wykorzystania środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych na rzecz projektu, ich wartość określana jest proporcjonalnie do zakresu ich wykorzystania w projekcie.
- W przypadku wykorzystania nieruchomości na rzecz projektu:
 - wartość nieruchomości jest potwierdzona operatem szacunkowym sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę, aktualnym w momencie złożenia rozliczającego go wniosku o płatność,
 - jeżeli wkładem niepieniężnym nie jest cała nieruchomość, a jedynie jej część (na przykład tylko pomieszczenia), operat szacunkowy nie jest wymagany – w takim przypadku wartość wkładu wycenia się jako koszt amortyzacji lub wynajmu (np. w oparciu o cennik danej instytucji),

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

- możliwe jest dokonanie płatności na potrzeby umowy nabycia innych niż własność praw do nieruchomości (np. dzierżawa, najem) o wartości nominalnej rocznie nieprzekraczającej kwoty 1 PLN.
- Wydatki poniesione na wycenę wkładu niepieniężnego są kwalifikowalne.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

- W przypadku nieodpłatnej pracy powinny zostać spełnione łącznie następujące warunki:
 - osoba jest świadoma charakteru swojego udziału w realizacji projektu (tzn. świadoma nieodpłatnego udziału),

należy zdefiniować:

- rodzaj nieodpłatnej pracy (określić stanowisko w projekcie);
 - zadania wykonywane i wykazywane przez tę osobę muszą być zgodne z tytułem nieodpłatnej pracy (stanowiska),

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

- wartość wkładu niepieniężnego w przypadku nieodpłatnej pracy określa się:
 - z uwzględnieniem ilości czasu poświęconego na jej wykonanie oraz
 - średniej wysokości wynagrodzenia (wg stawki godzinowej lub dziennej) za dany rodzaj pracy obowiązującej u danego pracodawcy lub w danym regionie (wyliczonej np. w oparciu o dane GUS), lub płacy minimalnej określonej na podstawie obowiązujących przepisów, w zależności od zapisów wniosku o dofinansowanie projektu,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

- W przypadku nieodpłatnej pracy powinny zostać spełnione łącznie następujące warunki:
(POPZEDNI ZAPIS WSKAZYWAŁ TYLKO NA WOLONTARIUSZY, ZASADA OBOWIĄZUJĄCA)
 - wycena nieodpłatnej dobrowolnej pracy może uwzględniać wszystkie koszty, które zostałyby poniesione w przypadku jej odpłatnego wykonywania: *(zapis bez zmian)*
 - koszt składek na ubezpieczenia społeczne oraz
 - wszystkie pozostałe koszty wynikające z charakteru danego świadczenia,
 - koszt podróży służbowych i diet
 - innych niezbędnych kosztów ponoszonych przez osobę świadczącą nieodpłatną pracę
 - wycena wykonywanego świadczenia może być przedmiotem odrębnej kontroli i oceny. *(zapis bez zmian)*

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

VAT

- Podatek VAT w projekcie, którego łączny koszt jest mniejszy niż 5 mln EUR (włączając VAT) może być kwalifikowalny, z wyjątkiem (nowa zasada, ważna zmiana). W SZOP, regulaminie wyboru projektów lub umowie o dofinansowanie projektu IZ/IP/IW w ramach EFRR/FS/FST może wyłączyć możliwość kwalifikowania podatku VAT .

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

➤ Podatek VAT w projekcie, którego łączny koszt wynosi co najmniej 5 Mln EUR (włączając VAT), jest niekwalifikowalny, z wyjątkiem gdy brak jest prawnej możliwości odzyskiwania podatku VAT (*nowy zapis*). W takich sytuacjach do wniosku o dofinansowanie składa się "Oświadczenie o kwalifikowalności VAT" w dwóch częściach:

- Beneficjent oświadcza, iż w chwili składania wniosku o dofinansowanie projektu nie ma prawnej możliwości odzyskania podatku VAT,
- Beneficjent zobowiązuje się do zwrotu zrefundowanej ze środków unijnych części VAT, jeżeli zaistnieją przesłanki umożliwiające odzyskanie tego podatku; w okresie realizacji projektu, jak i po jego zakończeniu,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

VAT

- Do przeliczenia łącznego kosztu projektu, stosuje się miesięczny obrachunkowy kurs wymiany walut stosowany przez KE, aktualny w dniu zawarcia umowy o dofinansowanie projektu, lub w dniu zawarcia aneksu do umowy wynikającego ze zmian łącznego kosztu projektu .
- Ponowne badanie kwalifikowalności podatku VAT jest wymagane w przypadku zmiany łącznego kosztu projektu mającego wpływ na kwalifikowalność VAT .

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- Zapłacony podatek VAT może być kwalifikowalny wyłącznie wówczas, gdy zgodnie z obowiązującym prawem, nie przysługuje prawo do odliczenia podatku (potencjalnie prawnej możliwości), nieskorzystanie tej możliwości wyklucza uznanie wydatku za kwalifikowalny, dotyczy to
- Beneficjentów
 - Podmiotów zaangażowanych w realizację projektu lub wykorzystujących da działalności opodatkowanej produktu będące efektem realizacji projektu, zarówno w fazie realizacyjnej jak i operacyjnej ,
 - Uczestników projektu, czy innego podmiotu otrzymującemu wsparcie z EFS+,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

VAT

- Za posiadanie prawa do doliczenia podatku nie uznaje się możliwość określonej w art. 113 i w art. 90 ust. 10 pkt 2 ustawy z VAT
- Kwalifikowalność podatku VAT podlega dodatkowym ograniczeniom wynikającymi z zasad udzielenia pomocy publicznej .
- Podatek VAT jest kwalifikowalny w odniesieniu do wdrażania instrumentów finansowych do inwestycji dokonywanych poprzez ostatecznych odbiorców.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

Opłaty finansowe:

- Następujące opłaty finansowe mogą być uznane za kwalifikowalne w ramach kosztów bezpośrednich projektu:
 - opłaty notarialne, opłaty administracyjne związane z uzyskiwaniem wszelkiego rodzaju pozwoleń, czy zgód niezbędnych do realizacji projektu,
 - koszty ubezpieczeń lub gwarancji bankowych, o ile są wymagane przez przepisy prawa, SZOP lub regulamin wyboru projektów, z wyłączeniem wydatków na ubezpieczenia dotyczących fazy eksploatacyjnej projektu,
 - wydatki na ewaluację, o ile ich poniesienie jest wymagane przez właściwą instytucję będącą stroną umowy.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Uprozczone formy rozliczania

Formy dotacji

1. Dotacje przyznawane beneficjentom przez państwa członkowskie mogą przyjmować dowolną z następujących form:
 - a) refundację kosztów kwalifikowalnych faktycznie poniesionych przez beneficjenta lub partnera prywatnego w ramach operacji PPP i zapłaconych w okresie wdrażania operacji, wkładów rzeczowych i amortyzacji;
 - b) stawki jednostkowe;
 - c) kwoty ryczałtowe;
 - d) finansowanie w oparciu o stawki ryczałtowe;
 - e) kombinacja form, o których mowa w lit. a)–d), pod warunkiem że każda z nich obejmuje inne kategorie kosztów lub w przypadku gdy są one stosowane do odrębnych projektów stanowiących część operacji lub do kolejnych faz operacji;
 - f) finansowanie niepowiązane z kosztami, pod warunkiem że takie dotacje są pokrywane w drodze refundacji wkładu Unii zgodnie z art. 95.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

Metody uproszczone rozliczania wydatków

- Decyzję o dopuszczalności i sposobie wdrożenia uproszczonych metod rozliczania wydatków dla programu, podejmuje właściwa IZ. *(zapis bez zmian)*
- Metody uproszczone: *(zapis bez zmian)*
 - stawki jednostkowe,
 - kwoty ryczałtowe,
 - stawki ryczałtowe.
- **Projekt współfinansowany ze środków EFRR, EFS+ lub FST, którego łączny koszt wyrażony w PLN nie przekracza równowartości 200 tys. EUR w dniu zawarcia umowy o dofinansowanie projektu musi być rozliczany za pomocą uproszczonych metod rozliczania wydatków.**
 - do przeliczenia łącznego kosztu projektu stosuje się miesięczny obrachunkowy kurs wymiany waluty stosowany przez KE aktualny na dzień ogłoszenia naboru.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Metody uproszczone - dokumenty

- a) Rozporządzenie ogólne,
- b) Akty delegowane KE,
- c) Wytyczne dot. kwalifikowalności wydatków
- d) Innych wytycznych,
- e) Programie,
- f) SZOP,
- g) Regulaminie wyboru projektów, albo
- h) Projekt budżetu / uzgodniony na etapie zatwierdzania wniosku o dofinansowanie projektu/

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

Metody uproszczone rozliczania wydatków

- W przypadku zastosowania stawki ryczałtowej, koszty, które stanowią podstawę rozliczania pozostałych kosztów projektu za pomocą tej stawki mogą być rozliczane na podstawie rzeczywiście ponoszonych wydatków.
 - Dodatki i wynagrodzenia wypłacane uczestnikom projektu mogą być rozliczane na podstawie rzeczywiście ponoszonych wydatków. Obowiązek stosowania uproszczonych metod rozliczania wydatków.
- Obowiązek stosowania uproszczonych metod rozliczania wydatków, nie dotyczy:
 - projektów otrzymujących wsparcie w ramach pomocy publicznej, które nie stanowi pomocy de minimis, w tym projektów łączących pomoc publiczną i pomoc de minimis,
 - projektów z obszaru badań i innowacji, o ile IZ wyłączyła projekt z tego wymogu, a komitet monitorujący wyraził uprzednią zgodę na takie wyłączenie.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

Metody uproszczone rozliczania wydatków

- Uproszczone metody rozliczania wydatków można łączyć w ramach projektu, o ile każda uproszczona metoda dotyczy odrębnej kategorii kosztów.
- Uproszczone metody rozliczania wydatków można łączyć w ramach projektu z wydatkami, które zostały faktycznie poniesione, o ile wydatki rozliczane za pomocą uproszczonych metod i wydatki faktycznie poniesione dotyczą odrębnych kategorii kosztów. Zakazane jest podwójne finansowanie wydatków, w szczególności kosztów zaangażowania personelu projektu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- Wyboru sposobu rozliczania wydatków dokonuje się do momentu zawarcia umowy o dofinansowanie projektu.
- Wyjątkowo, wprowadzenie uproszczonych metod rozliczania wydatków na pozostałą część projektu dopuszczalne jest w przypadku projektów wieloletnich. W takich przypadkach okres, za który deklarowane są koszty faktycznie poniesione powinien być wyraźnie oddzielony od okresu, za który koszty są deklarowane na podstawie uproszczonych metod rozliczania wydatków, tak aby uniknąć podwójnego finansowania kosztów projektu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

Metody uproszczone rozliczania wydatków

- Warunki rozliczania kosztów uproszczoną metodą rozliczania wydatków określa umowa o dofinansowanie projektu, w szczególności:
 - nazwę i koszt objęty uproszczoną metodą rozliczania wydatków,
 - wskaźnik rozliczający uproszczoną metodę rozliczania wydatków (nie dotyczy stawki ryczałtowej),
 - dokumenty potwierdzające osiągnięcie rezultatów, wykonanie produktów lub zrealizowanie działań zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie projektu (nie dotyczy stawki ryczałtowej).
- Koszty rozliczane uproszczoną metodą rozliczania wydatków są traktowane jak wydatki faktycznie poniesione. Nie ma obowiązku gromadzenia faktur i innych dokumentów księgowych o równoważnej wartości dowodowej na potwierdzenie poniesienia wydatku w ramach projektu.

(zapis bez zmian)

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

Metody uproszczone rozliczania wydatków

Rozliczenie kosztów za pomocą uproszczonej metody rozliczania wydatków dokonywane jest w oparciu o faktyczny postęp realizacji projektu i osiągnięte wskaźniki, przy czym:

- w przypadku **stawek jednostkowych** – rozliczenie następuje według określonej kwoty stawki jednostkowej i liczby stawek jednostkowych (produktów lub rezultatów) zrealizowanych w ramach projektu,
- w przypadku **kwot ryczałtowych** – rozliczenie kwoty ryczałtowej jest uzależnione od zrealizowania objętych nią działań w całości albo dokonywane jest w etapach (tzw. kamienie milowe) w sposób określony w metodyce, o ile uzasadnia to charakter projektu,
- w przypadku **stawek ryczałtowych** – rozliczenie następuje według określonej stawki ryczałtowej odnoszonej do kwalifikowalnych kosztów będących podstawą rozliczenia.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- W przypadku niezrealizowania określonych w umowie o dofinansowanie projektu wskaźników produktu lub rezultatu, dofinansowanie projektu jest odpowiednio obniżane, w przypadku:
 - **stawek jednostkowych** – niezrealizowane lub niewłaściwie zrealizowane działania objęte stawką są niekwalifikowalne,
 - **kwot ryczałtowych** – w przypadku niezrealizowania w pełni wskaźników produktu lub rezultatu objętych kwotą ryczałtową, dana kwota jest uznana za niekwalifikowalną (rozliczenie w systemie „spełnia – nie spełnia”),
 - **stawek ryczałtowych** – rozliczenie następuje w oparciu o przedstawiane do rozliczenia kwalifikowalne koszty będące podstawą rozliczenia stawek.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Kwota ryczałtowa

W przypadku projektów współfinansowanych ze środków EFS, kwotą ryczałtową jest **kwota uzgodniona** za wykonanie określonego w projekcie zadania.

Jedno zadanie stanowi jedną kwotę ryczałtową;

- **wkład własny wykazany w ramach projektu rozliczanego ryczałtowo traktowany jest jako pieniężny.**

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

zero / jeden

Rozliczeniu w ramach projektu podlega uzgodniona kwota ryczałtowa tj. **albo jej pełna wysokość** (w przypadku zrealizowania zadania), **albo kwota „0”** (w przypadku jej niezrealizowania lub zrealizowania jedynie w części).

- Działania / wskaźniki produktu / rezultatu
- **Zadania w projekcie uznaje się za wykonane, ich koszty za kwalifikowalne z chwilą osiągnięcia wskaźników przypisanych do poszczególnych kwot ryczałtowych.**
- Beneficjent potwierdza realizację zadań wykazanych we wniosku o płatność, do którego załącza dokumenty wskazane w umowie o dofinansowanie projektu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- Zakres dokumentacji, którą beneficjent każdorazowo załącza do wniosków o płatność zostaje uzgodniony z IZ na etapie przygotowania wniosku o dofinansowanie w oparciu o specyfikę realizowanego projektu.
- Przykładowe dokumenty to: listy obecności uczestników projektu na szkoleniu, dzienniki zajęć, analizy i raporty wytworzone w ramach projektu.

Nie są to nigdy faktury lub inne dokumenty księgowe.

BRAK

wyodrębniona ewidencja
księgowa

gromadzenie faktur i innych
dokumentów księgowych.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Stawka jednostkowa

- Kwalifikowane koszty operacji zostaną obliczone na podstawie skwantyfikowanych działań, wkładu, wyników lub rezultatów pomnożonych przez z góry ustalone standardowe taryfy kosztów.
- **Co do zasady stawkę jednostkową określa instytucja organizująca nabór projektów.**

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Stawka jednostkowa /Przykład działanie 6.3

REGULAMIN WYBORU PROJEKTÓW W SPOSÓB KONKURENCYJNY

w ramach programu

Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027

nr FESL.06.03-IZ.01-014/23

014_Regulamin wyboru projektów 6.3.docx

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Stawka ryczałtowa

W przypadku finansowania według stawek ryczałtowych, określone kategorie kosztów kwalifikowanych, które zostały jasno określone z wyprzedzeniem, są obliczane przez zastosowanie kwoty procentowej ustalonej ex-ante do jednej lub kilku innych kategorii kosztów kwalifikowanych.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mogą to być na przykład **koszty pośrednie**
obliczone jako procent kosztów bezpośrednich

STAWKA RYCZAŁTOWA W PROJEKTACH EFRR

Koszty biurowe i administracyjne mogą być rozliczone jako koszty faktyczne lub jako stawka ryczałtowa. Za podstawę obliczenia ryczału przyjmuje się 6% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich personelu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

Koszty pośrednie (nowy rozdział, zasada obowiązująca)

- Koszty pośrednie projektu są kwalifikowalne, chyba że co innego stanowią program, SZOP, wytyczne, regulamin wyboru projektów lub umowa o dofinansowanie projektu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Koszty pośrednie EFRR/FS/FST

Katalog kosztów pośrednich projektu EFRR/FS/FST definiuje właściwa IZ. Katalog ten obejmuje w szczególności:

- a) **koszty koordynatora** projektu oraz innego personelu zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń,
- b) **koszty zarządu** (wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownika jednostki),
- c) **koszty personelu obsługowego** (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Koszty pośrednie EFRR/FS/FST

- d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, koszty związane ze zleceniem prowadzenia obsługi księgowej projektu biuru rachunkowemu),
- e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne),
- f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczym lub odrębnego rachunku płatniczego,
- g) odpisy amortyzacji, koszty najmu lub zakupu aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,
- h) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków, opłaty za wywóz odpadów komunalnych,
- i) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Koszty pośrednie EFRR/FS/FST

- j) koszty usług powielania dokumentów,
- k) koszty materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych,
- l) koszty ochrony,
- m) koszty sprzątania pomieszczeń, w tym środków czystości, dezynsekcji, dezynfekcji, deratyzacji tych pomieszczeń,
- n) opłaty pobierane od dokonywanych transakcji płatniczych (krajowych lub zagranicznych).

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Koszty pośrednie EFS+

- **koszty koordynatora** lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio angażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym koszty wynagrodzenia tych osób, wyposażenia ich stanowiska pracy, ich przejazdów, delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby,
- **koszty zarządu** (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki),
- **koszty personelu obsługowego** (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki,
- **koszty obsługi księgowej** (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biuru rachunkowemu),

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- **koszty utrzymania powierzchni biurowych** (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,
- wydatki związane z **otworzeniem lub prowadzeniem wyodrębnionego** na rzecz projektu **subkonta** na rachunku płatniczym lub odrębnego rachunku płatniczego,
- działania **informacyjno-promocyjne projektu** (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.), z wyłączeniem działań, o których mowa w art. 50 ust. 1 lit. E rozporządzenia ogólnego,
- **amortyzacja, najem lub zakup aktywów** (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,
- **opłaty za energię elektryczną**, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za sprząatanie, ochronę, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z **obsługą administracyjną projektu**,
- **koszty biurowe** związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów),
- **koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy**,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Koszty pośrednie projektu **EFRR/FS/FST** są rozliczane za pomocą uproszczonych metod rozliczania wydatków, o których mowa w podrozdziale 3.10, w szczególności za pomocą stawek ryczałtowych określonych w art. 54 rozporządzenia ogólnego.

Koszty pośrednie projektu EFS+ są rozliczane wyłącznie z wykorzystaniem następujących stawek ryczałtowych:

- a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich¹² do 830 tys. PLN włącznie,
- b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich¹³ powyżej 830 tys. PLN do 1 740 tys. PLN włącznie,
- c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich¹⁴ powyżej 1 740 tys. PLN do 4 550 tys. PLN włącznie,
- d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich¹⁵ przekraczającej 4 550 tys. PLN,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

➤ Niedopuszczalna jest sytuacja, w której koszty pośrednie zostaną rozliczone w ramach kosztów bezpośrednich

- Na etapie wyboru projektu właściwa instytucja dokonująca oceny kwalifikowalności weryfikuje, czy w ramach zadań obejmujących koszty bezpośrednie nie zostały wykazane koszty, które stanowią koszty pośrednie.
- Dodatkowo, na etapie realizacji projektu właściwa instytucja zatwierdzająca wniosek beneficjent o płatność weryfikuje, czy w zestawieniu poniesionych kosztów bezpośrednich nie zostały wykazane koszty pośrednie.
- Koszty pośrednie rozliczone w ramach kosztów bezpośrednich są niekwalifikowalne
- W ramach kosztów pośrednich nie są wykazywane wydatki objęte crossfinancingiem.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasady kwalifikowalności w perspektywie finansowej 2021-2027

➤ Niedopuszczalna jest sytuacja, w której koszty pośrednie zostaną rozliczone w ramach kosztów bezpośrednich

- W ramach kosztów pośrednich rozliczanych za pomocą stawki ryczałtowej wkład własny uznaje się za wkład pieniężny.
- Podstawa wyliczenia kosztów pośrednich rozliczanych stawka ryczałtową ulega pomniejszeniu (poprzez pomniejszenie kwoty kosztów bezpośrednich) o kwotę stawek jednostkowych i kwot ryczałtowych, jeśli uwzględniają koszty pośrednie.
- **Do personelu projektu, którego koszt zaangażowania rozliczny jest w ramach kosztów pośrednich projektu, nie stosuje się wytycznych dotyczących kwalifikowalności personelu projektu z wyjątkiem wymogu, aby osoba upoważniona do dysponowania środkami stanowiącymi dofinansowanie projektu oraz podejmowania wiążących decyzji finansowych w imieniu beneficjenta nie może być osobą prawomocnie skazaną (nowy zapis) .**
- Właściwa instytucja będąca stroną umowy może obniżyć stawkę ryczałtową kosztów pośrednich w przypadku rażącego naruszenia przez beneficjenta postanowień umowy o dofinansowanie w zakresie zarządzania projektami EFS +

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zasada faktycznego ponoszenia wydatków

Z zastrzeżeniem warunków i procedur ponoszenia wydatków określonych w SZOP, regulaminie wyboru projektów lub umowie o dofinansowanie projektu, do finansowania kwalifikuje się wydatek, który został faktycznie poniesiony.

- Pod pojęciem wydatku faktycznie poniesionego należy rozumieć wydatek poniesiony w znaczeniu kasowym, tj. rozchód środków pieniężnych z kasy lub rachunku płatniczego (obciążenie rachunku płatniczego beneficjenta). Wyjątki od powyższej reguły stanowią:
- Zasady określone w niniejszym podrozdziale nie dotyczą wydatków rozliczanych metodami uproszczonymi.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Wydatki rozliczane metodą uproszczoną

- wkład niepieniężny;
- dodatki i wynagrodzenia wypłacone uczestnikom projektu przez stronę trzecią i poświadczone beneficjentowi projektu EFS+, pod warunkiem, że zostały poniesione zgodnie z przepisami prawa krajowego, z uwzględnieniem zasad wynikających z ustawy o rachunkowości, a ich wartość nie przekracza kosztów poniesionych przez stronę trzecią (wysokość wkładu musi wynikać z dokumentacji księgowej podmiotu wypłacającego, co może podlegać kontroli, i odnosić się wyłącznie do okresu, w którym uczestnik projektu uczestniczy we wsparciu);

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Wydatki rozliczane metodą uproszczoną

- koszty amortyzacji,
- rozliczenia dokonywane na podstawie noty księgowej,
- potrącenia występujące, gdy dwie strony są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami,
- skuteczne złożenie depozytu sądowego przez beneficjenta w związku z realizacją projektu,
- wydatek z tytułu udzielonej gwarancji/poręczenia zgodnie z art. 68 ust. 1 lit. b rozporządzenia ogólnego,
- wydatki poniesione przez partnera prywatnego w ramach projektów hybrydowych, z zastrzeżeniem pkt 8,
- odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,
- płatności dokonywane w imieniu beneficjenta z rachunku ministra właściwego do spraw finansów publicznych w Banku Gospodarstwa Krajowego.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Wydatek kwalifikowalny polegający na wniesieniu wkładu niepieniężnego uważa się za poniesiony, jeżeli wkład własny został faktycznie wniesiony, tzn. istnieje udokumentowane potwierdzenie jego wykorzystania w ramach projektu (np. z dziennika budowy wynika, iż danego dnia rozpoczęto prace budowlane na gruncie wniesionym do projektu jako wkład niepieniężny).

Za kwalifikowalne mogą być uznane zaliczki (na określony cel) wypłacone wykonawcy zgodnie z postanowieniami umowy w sprawie realizacji zamówienia w ramach projektu. Jeśli element objęty zaliczką nie jest w ramach tego projektu kwalifikowalny lub nie zostanie faktycznie wykonany w okresie kwalifikowalności projektu, zaliczka przestaje być wydatkiem kwalifikowalnym.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Co do zasady, za kwalifikowalne uznawane są wydatki ponoszone przez beneficjenta na rzecz wykonawcy będącego stroną umowy w sprawie realizacji zamówienia w ramach projektu zawartej z beneficjentem. Wydatki ponoszone przez beneficjenta na rzecz innych podmiotów uczestniczących w realizacji tej umowy, w tym podwykonawców, mogą zostać uznane za kwalifikowalne w następujących przypadkach:

- Cesji wierzytelności
- w przypadku zajęcia płatności na rzecz wykonawcy przez komornika wydatek poniesiony na rachunek płatniczy wskazany przez komornika może być uznany za kwalifikowalny, jeżeli został poniesiony zgodnie z pozostałymi warunkami dotyczącymi kwalifikowania wydatków.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

■ Wydatki niekwalifikowalne

Wydatkami kwalifikowalnymi w ramach instrumentów finansowych, zgodnie z art. 68 rozporządzenia ogólnego, są:

- płatności na rzecz ostatecznych odbiorców, w przypadku pożyczek, inwestycji kapitałowych i quasi-kapitałowych;
- zasoby zaangażowane w ramach umów gwarancyjnych / poręczeniowych, zaległych lub takich, których termin zapadalności już upłynął, w celu pokrycia ewentualnych strat, wynikających z żądania wypłaty środków z gwarancji / poręczenia;
- płatności dla lub na rzecz ostatecznych odbiorców, w przypadku gdy instrumenty finansowe łączone są z innymi wkładami Unii w ramach jednego projektu instrumentu finansowego zgodnie z art. 58 ust. 5 rozporządzenia ogólnego;
- płatności z tytułu opłat za zarządzanie i refundacji kosztów zarządzania poniesionych przez podmioty wdrażające instrument finansowy na zasadach określonych w artykule 68 ust. 4 rozporządzenia ogólnego.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

■ **Prawidłowość i zgodność dokumentacji finansowej.**

Wytyczne (MFiPR/2021-2027/6(1)) dotyczące kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021-2027, wydane na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, zostały zamieszczone na portalu administrowanym przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej:

<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl> w zakładce: O Funduszach/Poznaj Fundusze Europejskie 2021-2027/Prawo i dokumenty/Wytyczne.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fałszerstwo dokumentów – Kodeks Cywilny

■ Art. 270. [Fałszerstwo materialne]

§ 1.

Kto, w celu użycia za autentyczny, podrabia lub przerabia dokument lub takiego dokumentu jako autentycznego używa, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2.

Tej samej karze podlega, kto wypełnia blankiet, opatrzony cudzym podpisem, niezgodnie z wolą podpisanego i na jego szkodę albo takiego dokumentu używa.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Dokumentowanie wydatków

Dla potrzeb dokumentowania kwalifikowalności wydatków, o których mowa w rozdziale 3.9.1, właściwe instytucje programu mogą oprzeć się w szczególności o:

- formularze wniosków o wsparcie lub dokumenty równoważne, przedłożone przez odbiorców ostatecznych wraz z dokumentami potwierdzającymi, obejmujące plany biznesowe, a w odpowiednich przypadkach poprzednie roczne sprawozdania finansowe,
- listy kontrolne i sprawozdania od podmiotów wdrażających instrumenty finansowe,
- umowy z ostatecznymi odbiorcami wsparcia z instrumentów finansowych, zarówno w formie, pożyczek, gwarancji / poręczeń, inwestycji kapitałowych jak i innych form wsparcia,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- ewidencję przepływów finansowych między instytucją zarządzającą a podmiotami wdrażającymi instrumenty finansowe oraz przepływów finansowych w ramach instrumentu finansowego na każdym poziomie, do poziomu ostatecznych odbiorców, zaś w przypadku gwarancji / poręczeń dowód, że pożyczki zostały wypłacone,
- raporty zewnętrznych audytorów,

Analizy odpowiedniej dokumentacji ostatecznych odbiorców, przy czym w przypadku instrumentów przeznaczonych na cele inwestycyjne weryfikacja wydatków odbywa się w oparciu o gromadzone przez ostatecznych odbiorców faktury, w przypadku wsparcia na cele inne niż inwestycyjne analiza może dotyczyć np. dokumentacji dotyczącej obrotów, udziałów, należności, zobowiązań, różnic między aktywami obrotowymi i zobowiązaniami krótkoterminowymi w bilansie, rachunku przepływów pieniężnych, wzrostu zatrudnienia, wzrostu wyników przedsiębiorstwa itp.).

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Do dokumentów potwierdzających kwalifikowalność inwestycji kapitałowych należą również umowa inwestycyjna dotycząca inwestycji w spółki oraz potwierdzenia przelewów środków od pośrednika finansowego do spółki (i od koinwestorów do spółki w przypadku instrumentów koinwestycyjnych). Umowa inwestycyjna określa m.in. zasady i warunki inwestycji w spółkę, kwotę inwestycji odzwierciedlającą wycenę spółki, zobowiązania spółki i wspólników. W przypadku, gdy środki w ramach inwestycji przekazywane są do spółki w transzach, za kwalifikowalną w danym momencie uznaje się tylko kwotę środków przekazanych do spółki.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Uprozczone metody rozliczania wydatków

Decyzję o dopuszczalności i sposobie wdrożenia uproszczonych metod rozliczania wydatków, tj.:

- stawek jednostkowych, o których mowa art. 53 ust. 1 lit. b rozporządzenia ogólnego,
- kwot ryczałtowych, o których mowa w art. 53 ust. 1 lit. c rozporządzenia ogólnego,
- stawek ryczałtowych, o których mowa w art. 53 ust. 1 lit. d rozporządzenia ogólnego,

podejmuje właściwa IZ, z uwzględnieniem art. 53 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego, aktów delegowanych i wytycznych KE oraz postanowień niniejszego podrozdziału i podrozdziału 3.12, przez wprowadzenie odpowiednich uregulowań w programie, SZOP lub regulaminie wyboru projektów.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zgodnie z art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, projekt współfinansowany ze środków EFRR, EFS+ lub FST, którego łączny koszt wyrażony w PLN nie przekracza równowartości 200 tys. EUR w dniu zawarcia umowy o dofinansowanie projektu (do przeliczenia łącznego kosztu projektu stosuje się miesięczny obojętny kurs wymiany waluty stosowany przez KE, aktualny na dzień ogłoszenia naboru), rozliczany jest obligatoryjnie za pomocą uproszczonych metod rozliczania wydatków.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Obowiązek stosowania uproszczonych metod rozliczania wydatków, o którym mowa w art. 53 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, nie dotyczy:

- projektów otrzymujących wsparcie w ramach pomocy państwa, które nie stanowi pomocy de minimis, w tym projektów łączących pomoc państwa i pomoc de minimis;
- projektów z obszaru badań i innowacji, o ile IZ wyłączyła projekt z tego wymogu, a komitet monitorujący wyraził uprzednią zgodę na takie wyłączenie.

W przypadku zastosowania stawki ryczałtowej, koszty, w stosunku do których stosuje się tę stawkę mogą być rozliczane na podstawie rzeczywiście ponoszonych wydatków. Ponadto, dodatki i wynagrodzenia wypłacane uczestnikom projektu mogą być rozliczane na podstawie rzeczywiście ponoszonych wydatków.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Kontrola zakończenia rzeczowej i finansowej realizacji projektu oraz osiągnięcia założonych wskaźników produktu.

Rzeczowe zakończenie realizacji projektu następuje natomiast wraz z wykonaniem wszystkich etapów projektu zgodnie z harmonogramem rzeczowo finansowym. Przez zakończenie rzeczowe realizacji projektu należy rozumieć datę: udokumentowania wykonania robót, dostaw lub usług protokołami odbioru lub udokumentowania wykonania robót, dostaw lub usług fakturami o równoważnej wartości dowodowej, lub podpisania przez beneficjenta ostatniego protokołu odbioru, świadectwa wykonania lub dokumentu równoważnego w ramach projektu potwierdzającego wykonanie prac / odbiór towaru.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Kontrola zakończenia rzeczowej i finansowej realizacji projektu oraz osiągnięcia założonych wskaźników produktu.

Kontrola projektów grantowych

- Kontrola projektów grantowych prowadzona przez IP obejmuje sprawdzenie wywiązywania się przez Beneficjenta z obowiązków nałożonych na niego w ustawie wdrożeniowej, umowie o dofinansowanie projektu oraz w procedurach grantowych, zaakceptowanych przez IZ/IP.
- Za kontrolę prowadzoną bezpośrednio u grantobiorców odpowiada Beneficjent. Beneficjent przeprowadza kontrole u grantobiorców oraz wizyty monitoringowe w miejscu realizacji przedsięwzięcia planowo na próbie grantów oraz doraźnie w sytuacji wątpliwości beneficjenta co do prawidłowości realizacji grantu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Instytucje Pośredniczące mogą prowadzić kontrole/wizyty bezpośrednio u grantobiorcy.

Przykładowo wizyta monitoringowa prowadzona przez IP w projekcie grantowym może obejmować zarówno ocenę realizacji wsparcia dla grantobiorców udzielanego bezpośrednio przez Beneficjenta (np. doradztwo), jak również wizytację miejsca realizacji grantu, czy też wytworzonego w ramach grantu produktu w celu potwierdzenia jego zgodności z celem projektu.

- Czy Beneficjent zapewnia realizację projektu grantowego zgodnie z założonym celem;
- Czy Beneficjent przygotował i przekazał do IZ/IP procedury grantowe, określające m.in. kryteria wyboru grantobiorców
- Czy Beneficjent dokonał wyboru grantobiorców w oparciu o określone kryteria, z zapewnieniem zasady przejrzystości, rzetelności, bezstronności i równego traktowania podmiotów oraz odpowiednio udokumentował ten proces

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- Czy Beneficjent zawarł umowy o powierzenie grantu z grantobiorcami oraz czy te umowy zawierają wszystkie wymagane elementy (zgodnie z procedurami grantowymi);
- Czy Beneficjent zapewnia bieżące rozliczanie wydatków poniesionych przez grantobiorców oraz dokumentuje te czynności;
- Czy Beneficjent zapewnia bieżące monitorowanie realizacji zadań przez grantobiorców oraz osiąganie wskaźników oraz dokumentuje te czynności;
- Czy Beneficjent sprawdza celowość wydatków grantowych, ich racjonalność, przejrzystość i efektywność;
- Czy Beneficjent monitoruje poziom cross-financingu w celu potwierdzenia, że ustalony limit nie został przekroczony na poziomie projektu;

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- Czy Beneficjent prowadzi kontrole u grantobiorców oraz wizyty monitoringowe w celu sprawdzenia faktycznej realizacji projektu grantowego oraz dokumentuje te czynności;
- Czy Beneficjent sprawdza zgodność ponoszenia wydatków przez grantobiorców z obowiązującymi przepisami prawa krajowego i unijnego, w szczególności z przepisami prawa dot. podatku VAT;
- Czy Beneficjent wykrywa nieprawidłowości w realizacji grantów oraz odzyskuje granty wydatkowane niezgodnie z umową o powierzenie grantu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

■ Kontrole na zakończenie realizacji projektu.

Kontrola na zakończenie realizacji projektu obligatoryjnie przeprowadzana jest po złożeniu przez beneficjenta wniosku o płatność końcową, przed wypłaceniem środków na rzecz beneficjenta składającego ten wniosek albo przed potwierdzeniem prawidłowości wydatkowania środków przez beneficjenta w ramach projektu. Kontrola na zakończenie realizacji projektu polega na potwierdzeniu na poziomie instytucji przeprowadzającej kontrolę, kompletności dokumentacji (w tym dokumentacji w wersji elektronicznej), dotyczącej wydatków ujętych we wnioskach o płatność beneficjenta, niezbędnej do zapewnienia właściwej ścieżki audytu. Kontrola ta nie jest ujmowana w Rocznym Planie Kontroli.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Weryfikacja wniosków o płatność beneficjenta

- Celem weryfikacji wniosku o płatność beneficjenta jest potwierdzenie kwalifikowalności wydatków współfinansowanych ze środków unijnych, krajowych lub wkładu własnego, które zostały ujęte w tym wniosku.
- Weryfikacja wniosku o płatność przeprowadzana jest z zachowaniem zasady „dwóch par oczu”, rozumianej w wersji minimalnej jako weryfikacja wniosku o płatność beneficjenta przez osobę do tego wskazaną i zatwierdzenie wyniku tej weryfikacji przez jej przełożonego lub inną upoważnioną do tego osobę.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Środki zwalczania nadużyć finansowych

- Instytucja Zarządzająca ma obowiązek opracować dokument dotyczący zapobiegania i sposobu postępowania w sytuacjach wystąpienia korupcji i nadużyć finansowych, w tym konfliktu interesów w ramach programu.
- Zakres minimalny dokumentu, o którym mowa w pkt 1, obejmuje:
 - a) wykrywanie i identyfikację nadużyć finansowych przez instytucje systemu wdrażania programu,
 - b) procedury antykorupcyjne stosowane w instytucjach systemu wdrażania programu, gwarantujące przejrzystość działań tych instytucji, w tym mechanizmy przeciwdziałania przypadkom konfliktu interesów zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej dotyczącymi unikania konfliktu interesów i zarządzania takimi konfliktami na podstawie rozporządzenia finansowego (Dz. Urz. UE C 121 z 09.04.2021, str. 1),

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- c) opis zasad postępowania z informacją o możliwych nadużyciach finansowych, pozyskaną ze źródeł zewnętrznych,
- d) mechanizmy stosowane w programie w celu zapobiegania korupcji w zamówieniach,
- e) opis działań o charakterze informacyjnym w zakresie zapobiegania nadużyciom i korupcji na poziomie IZ/IP/IW/beneficjent,
- f) opis warunków oraz stosowanych mechanizmów ograniczających ryzyka w sytuacji ubiegania się o dofinansowanie w instytucji przez jej pracowników, członków ich rodzin oraz podmioty powiązane z nimi osobowo lub kapitałowo.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Nieprawidłowości w projekcie

- Stwierdzenie wystąpienia nieprawidłowości indywidualnej albo nieprawidłowości systemowej, zwanych dalej „nieprawidłowościami”, powoduje powstanie obowiązku podjęcia przez właściwą instytucję odpowiednich działań.
- Stwierdzenie wystąpienia nieprawidłowości oraz nałożenie korekty finansowej jest poprzedzone czynnościami wyjaśniającymi prowadzonymi przez właściwą instytucję, podczas których instytucja ta może uwzględnić wyniki kontroli przeprowadzonych przez inne uprawnione podmioty.
- Wartość korekty finansowej wynikającej ze stwierdzonej nieprawidłowości indywidualnej jest równa kwocie wydatków poniesionych nieprawidłowo w części odpowiadającej kwocie finansowania UE.
- W przypadku, jeżeli beneficjent nie zgadza się ze stwierdzeniem wystąpienia nieprawidłowości indywidualnej oraz pomniejszeniem wartości wydatków kwalifikowalnych ujętych w złożonym wniosku o płatność, może zgłosić umotywowane zastrzeżenia.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Nieprawidłowości w projekcie

- Instytucja kontrolująca, po rozpatrzeniu zastrzeżeń, sporządza w terminie nie dłuższym niż 10 dni ostateczną informację pokontrolną, zawierającą skorygowane ustalenia kontroli lub pisemne stanowisko wobec zgłoszonych zastrzeżeń wraz z uzasadnieniem odmowy skorygowania ustaleń. Ostateczna informacja pokontrolna lub pisemne stanowisko wobec zgłoszonych zastrzeżeń są niezwłocznie doręczane podmiotowi kontrolowanemu.
- Do ostatecznej informacji pokontrolnej oraz do pisemnego stanowiska wobec zgłoszonych zastrzeżeń nie przysługuje prawo do złożenia zastrzeżeń.
- Podmiot kontrolowany w oznaczonym terminie, informuje instytucję kontrolującą o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Nieprawidłowości w projekcie

Typy nieprawidłowości:

- Korupcja
- Konflikt interesów
- Fałszerstwo dokumentów
- Nietrzymanie terminów
- Niezadeklarowany wydatek
- Odmowa poddania się kontroli
- Błędy w zamówieniach publicznych
- Nieracjonalne poniesienie wydatku
- Wnioski zawierają nieprawdziwe dane
- Brak lub niepełna realizacja niektórych działań
- Niezgodne z prawem korekty dokumentów księgowych.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

System raportowania o nieprawidłowościach

W wyniku kontroli poszczególnych obszarów, projekt należy ocenić zgodnie z następującym schematem:

- kategoria nr 1 – projekt jest realizowany prawidłowo, ewentualnie potrzebne są niewielkie usprawnienia,
- kategoria nr 2 – projekt jest realizowany, co do zasady, w sposób poprawny, ale występują uchybienia (w tym skutkujące wydatkami niekwalifikowalnymi) i potrzebne są usprawnienia,
- kategoria nr 3 – projekt jest realizowany tylko częściowo poprawnie, występują znaczne uchybienia (w tym skutkujące wydatkami niekwalifikowalnymi), potrzebne są znaczne usprawnienia/wdrożenie planu naprawczego,
- kategoria nr 4 – projekt jest realizowany nieprawidłowo, co powoduje konieczność rozwiązania umowy o dofinansowanie projektu.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Informacja pokontrolna powinna zostać opatrzona stosownym pouczeniem o możliwości wniesienia uwag przez kierownika instytucji kontrolowanej (bądź braku takiej możliwości - w przypadku ostatecznej wersji dokumentu).

Nie ma obowiązku przechowywania papierowej wersji Informacji pokontrolnej o ile IP zapewni podpisywanie ww. dokumentu kwalifikowanym podpisem elektronicznym. IZ rekomenduje sporządzanie dokumentów w wersji elektronicznej opatrzonych kwalifikowalnym podpisem elektronicznym.

Aplikacja e-Kontrola nie obsługuje procesu podpisywania dokumentów, w związku z powyższym konieczne jest wygenerowanie dokumentu z systemu i podpisanie poza aplikacją. Podpisany dokument powinien zostać ponownie zamieszczony w aplikacji e-Kontrola, w miejscu do tego przeznaczonym, tj. opcja „Pliki” przy każdej kontroli.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lista sprawdzająca

Do każdej kontroli powinna zostać opracowana indywidualna lista sprawdzająca. Lista sprawdzająca jest wypełniana przez Zespół kontrolujący w aplikacji e-Kontrola. Wzór listy sprawdzającej do kontroli projektu oraz do wizyty monitoringowej określa IZ FERS. Wzory List sprawdzających są dostępne w aplikacji e-Kontrola. Lista sprawdzająca jest podpisywana przez Zespół kontrolujący poza aplikacją e-Kontrola.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Nieprawidłowości w projekcie

Konsekwencje wykrycia nieprawidłowości

- **Zwrot** kwot nienależnych bądź bezprawnie uzyskanych
- **Pomniejszenie** na wniosku o płatność
- **Zawieszenie** dalszych płatności poprzez wstrzymanie wniosku o płatność
- **Windykacja** należnych środków
- **Wszczęcie** powództwa cywilnoprawnego
- **Zawiadomienie** Rzecznika dyscypliny finansów publicznych,
- **Powiadomienie** prokuratury i skierowanie sprawy na drogę sądową – w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa.

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Dziękuję za uwagę
Wojciech Połap

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

